

เอกสารประกอบการอบรมเพื่อยกระดับการจัดการเรียนรู้ (O-NET)

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

จัดทำโดย

โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

คำชี้แจง

1. เอกสารประกอบการติว ประกอบด้ว้้นเนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
จำนวน 5 สาระ ได้แก่

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิต

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

2. เอกสารประกอบด้วย เนื้อหาแต่ละสาระ และข้อสอบจำนวน 5 สาระ สาระละ 20 ข้อ

สารบัญ

	หน้า
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	4-16
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิต	17-36
สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์	37-45
สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์	46-64
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์	65-70

ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

ศาสดา	พระเจ้า	สาวก	คำสอน	พิธีกรรม	เป้าหมายสูงสุด
-------	---------	------	-------	----------	----------------

หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

หลักธรรม	ความสำคัญ	องค์ประกอบ
พระรัตนตรัย	ดวงแก้ว สามประการ	<ul style="list-style-type: none"> ● พระพุทธ ● พระธรรม ● พระสงฆ์
อริยสัจ 4	ความจริงอันประเสริฐ หนทางดับทุกข์เน้นความเป็น ผล/เหตุ	<ul style="list-style-type: none"> ● ทุกข์ ความทุกข์ เป็น..... ควร..... ● สมุทัย เป็นเหตุ ของทุกข์ ควร..... ● นิโรธ การดับทุกข์ เป็น.....ควร..... ● มรรค หนทางดับทุกข์ เป็น.....ควร.....
ไตรสิกขา	การศึกษาในพระพุทธศาสนา	<ul style="list-style-type: none"> ● ศีล พัฒนา..... ● สมาธิ พัฒนา..... ● ปัญญา.....
มรรค 8	หนทางแห่งการดับทุกข์	<ul style="list-style-type: none"> ● หมวดศีล : สัมมาวาจา (พูดชอบ) สัมมาอาชีวะ (เลี้ยงชีพ) สัมมากัมมันตะ (กระทำชอบ) ● หมวดสมาธิ : สัมมาสมาธิ (ตั้งมั่นชอบ) สัมมาสติ (ระลึกชอบ) สัมมาวายามะ (เพียรชอบ) ● หมวดปัญญา : สัมมาทิฐิ (เห็นชอบ) สัมมาสังกัปปะ (ดำริชอบ)
ไตรลักษณ์	สามัญลักษณ์ะกฎธรรมชาติของสิ่งต่าง ๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● อนิจจัง..... ● ทุกขัง..... ● อนัตตา.....
เบญจศีล ข้อห้ามสำหรับอุบาสก อุบาสิกาทั่วไป <ul style="list-style-type: none"> ● ปาณาติบาต ● อทินนาทาน 		เบญจธรรม เป็นของคู่กันของเบญจศีลให้ทำสิ่งดีงาม <ul style="list-style-type: none"> ● เมตตากรุณา ● สัมมาอาชีวะ

<ul style="list-style-type: none"> กาเมสุมิฉฉา มุสฉาวาหา สุราเมรย	<ul style="list-style-type: none"> กามสังวร สัจจะ สติสัมปชัญญะ	
ธรรมในหมวดทุกข์ (.....)		
ชั้น 5	องค์ประกอบของสิ่งมีชีวิต มีรูป.....+นาม.....	<ul style="list-style-type: none"> รูป ..... วิญญาณ..... สัญญา..... เวทนา..... สังขาร.....
โลกธรรมธรรม 8	เรื่องธรรมดาของโลกของคู่กัน	<ul style="list-style-type: none"> สุข - ทุกข์ ได้ลาภ - เสื่อมลาภ ได้ยศ - เสื่อมยศ สรรเสริญ - นินทา
จิต-เจตสิก	จิต : ธรรมชาติที่รู้อารมณ์ ก็คือ “วิญญาณ” ในชั้น 5 เจตสิก : อาการต่าง ๆ ที่ประกอบกับจิต ก็คือ ความรู้สึกต่าง ๆ	
ธรรมในหมวดมุตย (.....)		
กรรม	การกระทำที่มีเจตนารองรับ ทำกรรมอย่างไร ย่อมได้ผลเช่นนั้น "หว่านพืชเช่นไร ย่อมได้ผลเช่นนั้น" และ “สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม”	
ปฏิจจสมุปบาท	(อ่านว่า ปะ-ติด-จะ-สะ-หุม-บาท) เป็นธรรมว่าด้วยการเกิดขึ้นของสิ่งทั้งหลาย การดำรงอยู่ ความ เป็นเหตุเป็นผล กัน มีชื่อเรียกอื่นๆว่า อิทัปปัจจยตา ธรรมนิยาม	
วิตก 3	การคิด ดำริ ไคร่ครวญ ที่เกิดกับจิต มี 2 ด้าน	<ul style="list-style-type: none"> กุศลวิตก 3 : คิดเรื่องดี ได้แก่ ไม่คิดเรื่องกาม ไม่ คิดเรื่องพยาบาท ไม่คิดเบียดเบียน อกุศลวิตก 3 : คิดเรื่องไม่ดี ได้แก่ คิดเรื่องกาม คิดพยาบาท คิดสร้างความเดือดร้อน
อุปาทาน 4	ความยึดมั่นด้วยกิเลส	<ul style="list-style-type: none"> กามุปาทาน เชื้อมั่นในกาม ทิฏฐุปาทาน เชื้อมั่นในทิฏฐิ สิลัพพตูปาทาน เชื้อมั่นในสิ่งมกมาย ไม่มีเหตุผล อัตตวาทุปาทาน เชื้อมั่นในวาทะว่าเป็นของตน

นินยาม 5	กฎธรรมชาติ ระเบียบที่กำหนดไว้ แน่นอน	<ul style="list-style-type: none"> ● อุดุนิยาม กฎของสิ่งไม่มีชีวิต ● พืชนิยาม กฎเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิต ● จิตนิยาม กฎเรื่องการทำงานของจิต ● กรรมนิยาม กฎของการกระทำของมนุษย์ ● ธรรมนิยาม กฎความเป็นเหตุเป็นผล
นิวรรณ์ 5	เครื่องกีดขวางไม่ให้ก้าวหน้าในธรรม	<ul style="list-style-type: none"> ● กามฉันท์ พอใจในกาม อยากได้ในสิ่งที่ต้องการ ● พยาบาท การปองร้ายผู้อื่น ● ถีนมิทธะ ความง่วงเหงา หมดอาลัยตายอยาก ● อุทธัจจกุกกุกจะ ความฟุ้งซ่าน ● วิจิกิจฉา ความลังเลสงสัย
มิจฉาวณิชา 5	การค้าที่มีขอบ ได้แก่ ขยายอาวุธ คำประเวณี ขยายสัตว์สำหรับฆ่าเป็นอาหาร ขยายของเสพติดมีนเมา ขยายยาพิษ	
กรรม 12	กรรมจัดตามหน้าที่การให้ผล	<ul style="list-style-type: none"> ● ชนกกรรม กรรมนำไปเกิด ● อุปัตถัมภกรรม กรรมหนุนส่งให้เป็น ● อุปปีฬกรรม กรรมบีบคั้น กรรมตัดทอนให้เขาลง ● อุปฆาตกรรม กรรมตัดรอนหรือทำลายไม่ให้เกิด
	กรรมจัดตามแรงหนักเบา	<ul style="list-style-type: none"> ● ครุกรรม กรรมหนัก มีกำลังมาก ● พหุลกรรม กรรม สัมสมไว้มาก ● อาสันนกรรม กรรมใกล้ตาย นึกถึงตอนก่อนตาย ● กตัตตากรรม กรรมสักแต่ว่าทำ เจตนาเบา
	กรรมจัดตามเวลาที่ให้ผล	<ul style="list-style-type: none"> ● ทิฏฐธัมมเวทนียกรรม กรรมให้ผลในชาตินี้ ● อุปปัชชเวทนียกรรม กรรมให้ผลชาติหน้า ● อปรายปริยเวทนียกรรม กรรมให้ผลในชาติต่อไป ● อโหสิกรรม กรรมที่หมดโอกาสให้ผล
ธรรมในหมวดนิโรธ (.....)		
ภาวนา 4	การพัฒนาให้เจริญงอกงาม	<ul style="list-style-type: none"> ● กายภาวนา พัฒนาร่างกายให้แข็งแรง

		<ul style="list-style-type: none"> ● ศีลภาวนา อยู่ในระเบียบวินัย ● จิตตภาวนา ทำให้ใจให้เข้มแข็ง มีคุณธรรม ● ปัญญาภาวนา ให้มีความรอบรู้
วิมุตติ 5	ความหลุดพ้น ไม่มีกิเลส ไม่มีทุกข์	<ul style="list-style-type: none"> ● วิชฌมณวิมุตติ หลุดพ้นชั่วคราว ● ตัทธังควิมุตติ หลุดพ้นด้วยธรรมที่ตรงข้าม ● สมุจเฉทวิมุตติ หลุดพ้นอย่างเด็ดขาด ● ปฏิปัสสัทธิวิมุตติ หลุดพ้นอย่างสงบ ● นิสสรณวิมุตติ หลุดพ้นที่ปลอดโปร่ง(นิพพาน)
นิพพาน	การดับกิเลสและทุกข์ หลุดพ้นจากการครอบงำค้นหาและกิเลสโดยสิ้นเชิง	
ธรรมะในหมวดมรรค (.....)		
อริปไตย 3	ภาวะที่ถืออะไรบางอย่างเป็นใหญ่	<ul style="list-style-type: none"> ● อัตตาริปไตย..... ● โลการิปไตย..... ● ธรรมาริปไตย.....
สัทธรรม 3	ธรรมของคนดี	<ul style="list-style-type: none"> ● ปรียติ คำสอนของพระพุทธเจ้า ● ปฏิบัติ การปฏิบัติตามคำสอนของพระองค์ ● ปฏิเวธ ผลของการปฏิบัติ
ปาปณิกธรรม 3	คุณธรรมของพ่อค้า	<ul style="list-style-type: none"> ● ตาดี(มองการณ์ไกล) ชัดเจนด้านธุรกิจ สร้างความน่าเชื่อถือ
พรหมวิหาร 4	ธรรมของผู้เป็นใหญ่	<ul style="list-style-type: none"> ● เมตตา ต้องการให้ผู้อื่นมีความสุข ● กรุณา ต้องการให้ผู้อื่นพ้นจากทุกข์ ● มุทิตา แสดงความยินดีชื่นชม ● อุเบกขา วางเฉยต่อความผิดพลาดของผู้อื่น
สังคหวัตถุ 4	ธรรมเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น	<ul style="list-style-type: none"> ● ทาน การให้ ● ปิยวาจา พูดจาไพเราะ ● อตถจริยา ทำตนให้เป็นประโยชน์ ● สมานัตตา ทำตัวเสมอดันเสมอปลาย
		<ul style="list-style-type: none"> ●

อิทธิบาท 4	ธรรมสู่ความสำเร็จ	<ul style="list-style-type: none"> ● ฉันทะ ความพอใจ ● วิริยะ ความเพียร ● จิตตะ เอาใจใส่ ● วิมังสา ตรวจสอบความถูกต้อง
วุฒิธรรม 4	ธรรมที่ก่อให้เกิดความเจริญแก่ผู้ทำ	<ul style="list-style-type: none"> ● คบคนดี ● เอาใจใส่การเรียนรู้ค้นหาความจริง ● ใช้เหตุผลไตรตรอง ● ปฏิบัติตามทำนองคลองธรรม
ทิฐฐัมมิกัตถประโยชน์ 4	ธรรมะที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ในปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ● อุภูลานสัมปทา มีความขยันหมั่นเพียร ● อารักขสัมปทา รักษาทรัพย์ที่หามาได้ ● กัลยาณมิตร คบเพื่อนที่ดี ● สมชีวิตา ใช้ชีวิตเหมาะสม
พละ 5	ธรรมที่ก่อให้เกิดกำลัง รักษาใจและทำลายอกุศล	<ul style="list-style-type: none"> ● ศรัทธา ความเชื่อมั่น ● วิริยะ ความเพียร ● สติ ความระลึกได้ ● สมาธิ ความตั้งใจมั่น ● ปัญญา ความรอบรู้
อุบาสกธรรม 5	ธรรมะแสดงคุณสมบัติสำหรับอุบาสก อุบาสิกา	<ul style="list-style-type: none"> ● ประกอบด้วยศรัทธา ● มีศีลบริสุทธิ์ ● เชื่อกรรม ● ไม่แสวงหาเขตบุญนอกพระพุทธศาสนา ● บำรุงพระพุทธศาสนา
อริยวัฑฒิ 5	พื้นฐานการพัฒนาชีวิตที่ดีงาม	<ul style="list-style-type: none"> ● ศรัทธา เชื่อในสิ่งดีงาม ● ศีล ประพฤติดีงาม ● สุตะ ฟัง เรียนรู้สิ่งดีดี ● จาคะ เสียสละ ● ปัญญา รู้รอบ

โกคอาทียะ 5	การถือประโยชน์จากการมีทรัพย์ แบ่งเป็น 5 ส่วน ได้แก่ เลี้ยงตัวเองและครอบครัว เพื่อน ไว้เก็บ ใช้ทำพิธีกรรม บำรุงพระสงฆ์	
สาราณียธรรม 6	ธรรมที่ทำให้ระลึกถึงกัน เสริมสร้างความรัก ความสามัคคี	<ul style="list-style-type: none"> ● เมตตากายกรรม ● เมตตาวจีกรรม ● เมตตามโนกรรม ● สาธารณโภคี ● สีสสามัญญตา ● ทิฏฐิสามัญญตา
ทิส 6	การปฏิบัติต่อบุคคลต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● เบื้องบน - พระสงฆ์ ● เบื้องหน้า - พ่อแม่ ● เบื้องหลัง - บุตร คู่ครอง ● เบื้องล่าง - บริวาร ● เบื้องขวา - ครูอาจารย์ ● เบื้องซ้าย - เพื่อน
อปปริหานียธรรม 7	ธรรมที่นำความเจริญมาสู่หมู่คณะ	<ul style="list-style-type: none"> ● หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ ● พร้อมเพรียงเข้าประชุม และเลิกพร้อมกัน ● ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่ได้บัญญัติไว้ ไม่ล้มหลักการเดิม ● เคารพนับถือผู้ใหญ่ ● ไม่ข่มเหงหรือล่วงเกินสตรี ● เคารพบูชาปูชนียสถาน ปูชนียบุคคล ● คุ่มครอง ป้องกันพระอรหันต์ พระสงฆ์ให้ปลอดภัย
สัปปุริสธรรม 7	ธรรมของสัตบุรุษ ธรรมที่ทำให้เป็นสัตบุรุษ คุณสมบัติของคนดี ธรรมของผู้ดี	<ul style="list-style-type: none"> ● อัมมัญญตา เป็นผู้รู้จักเหตุ ● อัตถัญญตา เป็นผู้รู้จักผล ● อตตัญญตา เป็นผู้รู้จักตน ● มัตตัญญตา เป็นผู้รู้จักประมาณ ● กาลัญญตา เป็นผู้รู้จักกาล

		<ul style="list-style-type: none"> ● ปริสฺณญตา เป็นผู้รู้จักบริษัท ● ปุคคฺลัญญตา เป็นผู้รู้จักบุคคล
วิปัสสนาญาณ 9	ความเข้าใจอย่างแท้จริงในความเป็นจริงหรือธรรมชาติของสิ่งต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● อุทยัพพยานุปัสสนาญาณ รู้และเห็นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นจะต้องดับ ● ภังคานุปัสสนาญาณ เห็นว่าสังขารทั้งหลายจะต้องแตกสลาย ● ภยตูปฺปฏฺฐานญาณ เห็นสังขารว่าเป็นของน่ากลัว ● อาทีนวานุปัสสนาญาณ สังขารทั้งปวงเป็นโทษ ● นิพพิทานุปัสสนาญาณ เห็นสังขารว่าเป็นโทษก็เกิดความหน่าย ● มุญฺจิตกัมมตาญาณ ประารถนาจะพ้นจากสังขาร ● ปฏิสังขานุปัสสนาญาณ หาทางปลดปล่อยจากสังขารเหล่านั้น ● สังขารุเปกขาญาณ ไม่ยินดียินร้ายในสังขาร ● สัจจานุโลมิกญาณ เกิดญาณอันคล้อยต่อการรู้ อริยสัจ
ทศพิธราชธรรม 10	ธรรมแห่งผู้เป็นราชา หรือผู้ปกครอง	<ul style="list-style-type: none"> ● ทาน การให้ การเสียสละ ● ศีล ประพฤติที่ดีงาม ทั้ง กาย วาจา และใจ ● บริจาค เสียสละความสุขส่วนตน ● อาชวชะ ความซื่อตรง ● มัททวะ อ่อนโยน มีสัมมาคารวะต่อผู้อาวุโส ● ตปะ ความเพียร มีความอดุสสาหะในการปฏิบัติงาน ● อักโกธะ ความไม่โกรธ ● อวิหิงสา ความไม่เบียดเบียน ● ขันติ ความอดทน ● อวิโรธน์ ความเที่ยงธรรม ความหนักแน่น

แนวข้อสอบศาสนา

- พระพุทธศาสนาออกสอบ 90 %

- หลักธรรม
- วันสำคัญ
- พุทธประวัติ
- พุทธสาวก

- ศาสนาอื่น ๆ 10%

- พราหมณ์-ฮินดู
- คริสต์
- อิสลาม

1) ข้อใดไม่ตรงกับปรมาตมัน

1. พรหมัน
2. โมกษะ
3. ชีวาทมัน
4. วิญญาณสากล
5. อาตมัน

2) ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับคัมภีร์อัลกุรอาน ตามความเชื่อของชาวมุสลิม

1. เป็นคัมภีร์สุดท้ายและสูงสุด
2. เป็นคัมภีร์ที่สมบูรณ์ที่สุด
3. เป็นคัมภีร์ที่ศักดิ์สิทธิ์ที่แก้ไขเพิ่มเติมไม่ได้
4. เป็นคัมภีร์ที่พระเจ้าทรงประทานให้ในปีก่อนหน้านานปีฮัมมัด
5. เป็นโองการสุดท้ายที่พระเจ้าประทานให้มนุษยชาติปราศจากการเปลี่ยนแปลง

3) นายแดงไปโบสถ์ในวันอาทิตย์ ได้เข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาคริสต์ โดยเริ่มด้วย การอดอาหาร 1 ชั่วโมง ก่อนร่วมพิธีสวดมนต์ จากนั้นเดินไปยืนบนโต๊ะ รับขนมปังและเหล้าองุ่นจากบาทหลวงมารับประทาน

นักเรียนคิดว่า นายแดงกำลังเข้าร่วมพิธีศีลศักดิ์สิทธิ์ในข้อใด (ปี 63)

1. ศีลบวช
2. ศีลกำลัง
3. ศีลล้างบาป
4. ศีลมหาสนิท
5. ศีลอด

4) ข้อใดคือคำตอบเกี่ยวกับบอริยสัง4 ที่ถูกต้อง

1. รู้ทุกข์ ละสมุทัย ทำนิโรธให้แจ้ง ทำมรรคให้เกิดมี
2. ละทุกข์ รู้สมุทัย ทำนิโรธให้เกิดมี ทำมรรคให้แจ้ง
3. ละทุกข์สมุทัย ทำนิโรธให้แจ้ง ทำมรรคให้เกิดมี
4. ละทุกข์สมุทัย ทำนิโรธกับมรรคให้แจ้ง
5. รู้ทุกข์ สมุทัย มรรค ทำนิโรธให้เกิดมี

5) พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ทรงพระราชทานพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตอนหนึ่งที่มีความว่า

“พยายามไม่ก่อความชั่วให้เป็นเครื่องทำลายตัว ทำลายผู้อื่น

พยายามลด พยายามละความชั่วที่ตัวเองมีอยู่ พยายามก่อความดีให้แก่ตัวอยู่เสมอ

พยายามรักษาและเพิ่มพูนความดีที่มีอยู่นั้นให้่องงามสมบูรณ์ยิ่งขึ้น”

พระบรมราโชวาทข้างต้นตรงกับหลักธรรมข้อใดในพระพุทธศาสนามากที่สุด (ปี 63)

1. ไตรลักษณ์
2. ขรรวาสธรรม
3. นาถรณธรรม
4. สัมปรายกัตถะ
5. โอวาทปาฏิโมกข์

6) คำว่า “สังขาร” ในชั้นที่ 5 หมายถึงข้อใด

1. ร่างกายและพฤติกรรมทั้งหมดของร่างกาย
2. การกำหนดรู้เพื่อแยกแยะกายและจิต
3. ประสาทสัมผัสต่างๆ ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย
4. แรงจูงใจที่ผลักดันให้มนุษย์กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง
5. ความรู้สึกที่เข้ามากระทบต่อชีวิตและจิตใจ

7) ข้อใดเป็นกุศลพิธี

1. การเวียนเทียน
2. การทำบุญวันเกิด
3. การทำบุญอุทิศ
4. การทอดกฐิน
5. การทำบุญวันขึ้นปีใหม่

8) จุดเริ่มต้นของการถวายผ้าจีวรแก่พระสงฆ์เกิดจากการปฏิบัติของผู้ใด

1. หมอชีวกโกมารภัจจ์
2. พระกัศยปโคตมเถรี
3. พระนางมัลลิกา
4. พระยามลันท์
5. พระอานนท์

9) วิธีการเลือกโหวตคะแนนเสียงข้างมากในปัจจุบัน สอดคล้องกับวิธีการตัดสินปัญหาที่มีความคิดเห็นสองฝ่าย ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงนำมาใช้ในการบริหารและธำรงรักษาพระพุทธศาสนาไว้ได้ (ปี 62)

1. ธรรมมาธิปไตย
2. เภยยุยสิกา
3. ตัสสปาปิยสิกา
4. สัมมุขวินัย
5. อัตตาทิปไตย

10) พฤติกรรมของใครถูกต้องที่สุดในการนำวิธีการประกาศอิสรภาพจากกิเลสของพระพุทธเจ้ามาประยุกต์ใช้ในชีวิต (ปี 60)

1. แต่งตั้งใจเล็กคืบเหล้าในวันแม่ และก็สามารถทำได้สำเร็จ
2. ดำตั้งใจละเลิกทุกอย่างโดยการอุปสมบทเป็นพระภิกษุตลอดพรรษา และก็สามารถทำได้จนสำเร็จ
3. เขียนตั้งใจปฏิบัติธรรมโดยการรักษาศีล 8 ทุกวันพระ และก็สามารถทำได้สำเร็จ
4. ขาวตั้งใจเลี้ยงดูแม่ตลอดชีวิต จึงนำแม่ไปไว้ที่บ้านพักคนชรา
5. ฟ่ำตั้งใจไม่พูดโกหกทุกวันตลอดชีวิต และก็สามารถทำได้สำเร็จ

11) นายแดงปฏิบัติหน้าที่เป็นจิตอาสาเฉพาะกิจ สำหรับพิธีบรมราชาภิเษก ระหว่างวันที่ 8-9 เมษายน 2562 ณ ศูนย์อำนวยการใหญ่จิตอาสาพระราชทาน 904 วปร.ประจำจังหวัด การปฏิบัติหน้าที่ของนายแดงมีลักษณะสอดคล้องกับการเผยแผ่พุทธศาสนาตามแนวพุทธจริยาข้อใด (ปี 62)

1. พุทธัตถจริยา
2. ญัตตจริยา
3. โลกัตถจริยา
4. สัทธาจริยา
5. พุทธิจริยา

12) นายดำเป็นคนจิตใจดี ชอบทำบุญอย่างสม่ำเสมอ เมื่อมีคนถามเขามักจะตอบว่า “ที่ฉันต้องทำบุญและทำความดีอย่างสม่ำเสมอนี้ เพราะฉันไม่รู้ว่าความตายจะมาถึงเมื่อไหร่ จะได้ไม่ต้องเสียใจภายหลัง” วิธีคิดของนายดำสอดคล้องกับเหตุการณ์ใดในพุทธประวัติมากที่สุด (ปี 62)

1. การประสูติของเจ้าชายสิทธัตถะ
2. การกล่าวอภิวาจาของเจ้าชายสิทธัตถะ
3. การตรัสรู้ของเจ้าชายสิทธัตถะ
4. การแสดงเทศนาครั้งแรกของพระพุทธเจ้า
5. การเสด็จดับขันธปรินิพพานของพระพุทธเจ้า

13) ใครควรได้รับการพัฒนาด้วยกระบวนการศึกษาตามหลักสี่สสมากที่สุด (ปี 62)

1. แดงเป็นคนเจ้าอารมณ์ มักหงุดหงิดโกรธง่ายจนเพื่อน ๆ ไม่อยากอยู่ใกล้
2. ดำคิดว่าการดื่มสุราเป็นสิ่งจำเป็นในการเข้าสังคมกับเพื่อน
3. ขาวมองว่าพ่อแม่ไม่มีพระคุณ เพราะพ่อแม่ทิ้งตนเองให้ป่วยเลี้ยงดูจนโต
4. เขียวรู้สึกโกรธแค้นนายดำอย่างมากที่ล้อเลียนชื่อพ่อแม่ตนเอง
5. ฟ้ามักพูดกับพ่อแม่ ครู และเพื่อน ๆ ด้วยคำไม่สุภาพจนถูกตำหนิอยู่บ่อย ๆ

14) แดงกับดำเป็นเพื่อนกัน วันหนึ่งดำได้ไปเก็บมะม่วงที่ต้นปลูกไว้หลังบ้านมารับประทานร่วมกันอย่างเอร็ดอร่อย

แดง : มะม่วงลูกนี้หวาน กรอบอร่อยมากเลยนะ

ดำ : ไม่อร่อยได้ไง ฉันขอต้นพันธุ์ที่ดีมาจากบ้านป่าของฉันที่จังหวัดจันทบุรีเลยนะ ถ้าไม่ใช่พันธุ์นี้คงไม่อร่อยอย่างนี้หรอก

แดง : ฉันก็เคยหามะม่วงพันธุ์ดี ๆ มาปลูกเหมือนกัน แต่ไม่ค่อยมีเวลาดูแลและใส่ปุ๋ยจึงทำให้ต้นมันตายไปในที่สุด ฉันว่านะ นอกจากจะได้พันธุ์ดีแล้ว นายคงดูแลใส่ปุ๋ย พรุนดิน และเอาใจใส่ต้นไม้เป็นอย่างดีนะสิ มันจึงเติบโตสูงใหญ่ จนมีดอกมีผลที่เอร็ดอร่อยอย่างนี้

จากบทสนทนาในสถานการณ์ข้างต้นใครเป็นคนแสดง “เหตุ” และ/หรือ “ปัจจัย” ที่ต้องต้งที่สุด (ปี 60)

1. แดงแสดงเหตุและปัจจัย
2. แดงแสดงเหตุ
3. ดำแสดงปัจจัย
4. ดำแสดงเหตุ
5. ดำและแดงแสดงทั้งเหตุและปัจจัย

15) นายแดงประสบปัญหาารุมเร้าในชีวิตมากมาย จึงอยากนำหลักธรรมที่ปรากฏในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มาแก้ปัญหา หลักธรรมนั้นปรากฏอยู่ในวันใดชัดเจนที่สุด (ปี 63)

1. วันออกพรรษา
2. วันอาสาฬหบูชา
3. วันมาฆบูชา
4. วันอัฐมีบูชา
5. วันเข้าพรรษา

16) วันหนึ่ง ดำได้ชวนเพื่อนในกลุ่มสนทนาเกี่ยวกับศาสนาต่างๆ ว่า

ดำ “นี่พวกเรารู้ไหม หัวใจสำคัญของพุทธศาสนา คือคำสอนใด”

แดง “ความไม่ประมาท”

ขาว “ใช่ พุทธศาสนาถือว่า คำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลายสามารถสรุปลงใน ความไม่ประมาทนี้แหละ” ทุกคนพยักหน้าเห็นด้วย

ดำ “แล้วอะไรเป็นหัวใจสำคัญของบทบัญญัติในศาสนาคริสต์ล่ะ”

แดง “บทบัญญัติ 10 ประการไง”

ดำ “บทบัญญัติเยอะไป มีบทบัญญัติที่เป็นบทสรุปของบทบัญญัติ 10 ประการนี้ไหม ข้อที่สำคัญที่สุดข้อเดียวแบบพุทธศาสนามีไหม”

ขาว “นั่นสิ น่าจะมีนะ แต่บทบัญญัติข้อนั้นคืออะไรล่ะ”

หากนักเรียนอยู่ในสถานการณ์ข้างต้น นักเรียนจะบอกเพื่อนๆ อย่างไร (ปี 62)

1. ความศรัทธา
2. ความรัก
3. ความยุติธรรม
4. ความเสมอภาค
5. ความสามัคคี

17) ข้อใดกล่าวถึงแนวความคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง (ปี 60)

1. เน้นความสมดุลระหว่างการพัฒนาคนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดีและพัฒนาเศรษฐกิจ
2. เน้นความสมดุลระหว่างการพัฒนาคนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดีและการบรรลุพระนิพพาน
3. เน้นความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
4. เน้นความสมดุลระหว่างการพัฒนาศาสนา ชุมชน สังคม และการเมือง
5. เน้นความสมดุลระหว่างการพัฒนาคน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

18) ข้อใดปฏิบัติไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการละหมาดในวันศุกร์

1. ต้องทำละหมาดให้ครบวันละ 5 เวลา
2. ต่างคนต่างทำละหมาดในสถานที่สะอาดโดยทั่วไป
3. ต้องทำพิธีชำระร่างกาย และจิตใจให้บริสุทธิ์ก่อนเสมอ
4. ทำละหมาดหันหน้าไปทางทิศที่ตั้งของวิหารกาบะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย
5. ต้องทำละหมาดพร้อมกันที่มีสยิด

19) เมื่อนักเรียนถูกเพื่อนชักชวนให้เล่นการพนัน หรือให้ยกพวกไปตีกับฝ่ายอื่น นักเรียนใช้สติพิจารณาด้วยตนเองว่า ขณะนี้เรากำลังเรียนหนังสือเพื่อความสำเร็จก้าวหน้าในชีวิต ถ้าเราปล่อยใจไปตามคำชวนเช่นนั้น อนาคตของเราก็จะเป็นเช่นไร ถ้าเราประสพอันตรายใดๆ พ่อแม่ พี่น้อง ญาติๆ ครู อาจารย์ และผู้หวังดีต่อเราจะรู้สึกอย่างไร เมื่อคิดได้เช่นนี้แล้วจึงตัดสินใจไม่ไปตามคำชักชวน และตั้งใจศึกษาหาความรู้เพื่อให้บรรลุผลตามที่ตนเองและพ่อแม่หวังเอาไว้โดยไม่หวั่นไหวไปตามอารมณ์ชั่ววูบใดๆ การปรารภกับตนเองและคำนึงถึงความหวังดีของบุคคลใกล้ชิดที่มีต่อตนเช่นนี้ จัดเป็นการปกครองตนตามหลักอริปไตยข้อใด

1. อัตตาริปไตย (ความมีตนเป็นใหญ่)
2. โลกาธิปไตย (ความมีโลกเป็นใหญ่)
3. ประชาธิปไตย (ความมีประชาชนเป็นใหญ่)
4. ธรรมาริปไตย (ความมีธรรมเป็นใหญ่)
5. อภิชนาธิปไตย (ความมีอภิชนเป็นใหญ่)

20) นายแดงมุ่งมั่นทำงานขยันขันแข็งส่งสินค้าด้วยความขยัน ไม่ย่อท้อ แม้จะเหนื่อยล้าเพียงใดก็ตาม จนถึงเวลาสิ้นเดือน เขาได้รับเงินเดือนจากทางบริษัทมาจำนวน 20,000 บาทใจหนึ่งก็อยากนำไปใช้จ่ายในครอบครัว อีกใจหนึ่งก็อยากนำไปลงทุนทำการค้าในหมู่บ้าน และใจหนึ่งก็อยากเก็บไว้ใช้ในยามจำเป็น เขารู้สึกลังเล ไม่รู้ว่าจะต้องใช้ทรัพย์สินเหล่านี้อย่างไร หากนักเรียนเป็นนายแดงจะตัดสินใจแบ่งทรัพย์สินนี้อย่างไรตามหลักโศกวิภาค

1. 10,000 บาท สำหรับใช้จ่ายในครอบครัว/5,000 บาท ลงทุนทำการค้า/5,000 บาท เก็บไว้ใช้จ่ายเมื่อยามจำเป็น
2. 5,000 บาท สำหรับใช้จ่ายในครอบครัว/5,000 บาท ลงทุนทำการค้า/10,000 บาท เก็บไว้ใช้จ่ายเมื่อยามจำเป็น
3. 5,000 บาท สำหรับใช้จ่ายในครอบครัว/10,000 บาท ลงทุนทำการค้า/5,000 บาท เก็บไว้ใช้จ่ายเมื่อยามจำเป็น
4. 10,000 บาท สำหรับใช้จ่ายในครอบครัว/7,000 บาท ลงทุนทำการค้า/3,000 บาท เก็บไว้ใช้จ่ายเมื่อยามจำเป็น
5. 7,000 บาท สำหรับใช้จ่ายในครอบครัว/10,000 บาท ลงทุนทำการค้า/3,000 บาท เก็บไว้ใช้จ่ายเมื่อยามจำเป็น

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิต

ประเด็นกรอบเนื้อหาในสาระที่ 3 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

สังคมวิทยา

รัฐศาสตร์

นิติศาสตร์

สังคม (Social) หรือกลุ่มสังคม

หมายถึง กลุ่มคนอย่างน้อย 2 คนขึ้นไป มาอยู่รวมกันในบริเวณหนึ่ง ซึ่งคนเหล่านี้จะมี ความสัมพันธ์หรือ การกระทำตอบโต้กันทั้งทางตรงและทางอ้อม

องค์ประกอบของสังคม

- มีประชากรอยู่รวมกัน มีปฏิสัมพันธ์กัน
- มีอาณาเขตหรือดินแดน
- การจัดระเบียบสังคม สมาชิกต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือบรรทัดฐานทางสังคม
- มีวัฒนธรรมของตนเอง

สถาบันทางสังคม หมายถึง กลุ่มของกฎ แบบแผนที่มนุษย์สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบให้เป็นแนวทางในการ ปฏิบัติ มีลักษณะพื้นฐานของสถาบันทางสังคม ดังนี้

1. เป็นกลุ่มบรรทัดฐานทางสังคม แบบพฤติกรรมในเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่บังคับให้สังคมให้ ทำอะไรในทิศทางเดียวกัน และซ้ำ ๆ ต่อเนื่องและยาวนาน
2. ทำหน้าที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ในเรื่อง ๆ นั้นเรื่องเดียว

สถาบันที่สำคัญทางสังคม ได้แก่

สถาบันครอบครัว เป็นสถาบันพื้นฐานซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของสถาบันอื่น ๆ มีความสำคัญที่สุด

1. ครอบครัวเดี่ยว : ครอบครัวที่ประกอบไปด้วย พ่อ แม่ ลูก (ส่วนมากพบในสังคมเมือง)
2. ครอบครัวขยาย : ครอบครัวที่ประกอบไปด้วย ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ ลูก หรือมีบ้านหลายหลัง อยู่ในรั้วเดียวกัน (ส่วนมากพบในสังคมชนบท)

สถาบันเศรษฐกิจ เป็นสถาบันที่เกี่ยวกับ การผลิต แลกเปลี่ยนสินค้า และบริการ

สถาบันการเมืองการปกครอง เป็นสถาบันที่มุ่งรักษาความสงบสุขให้แก่ สมาชิกในสังคม

สถาบันการศึกษา เป็นสถาบันที่ถ่ายทอดความรู้ ความคิดให้แก่ สมาชิกในสังคม

สถาบันศาสนา เป็นสถาบันที่เป็นแหล่งยึดเหนี่ยวจิตใจให้แก่สมาชิกในสังคมสร้างบรรทัดฐาน และข้อกำหนดของพฤติกรรมต่าง ๆ ผ่านการสร้างศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยม

การจัดระเบียบทางสังคม หมายถึง แบบแผนที่คนในสังคมสร้างขึ้นให้เป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้เป็นระเบียบ กฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกัน มีองค์ประกอบ ดังนี้ การขัดเกลาสังคม สถานภาพ บทบาท และการควบคุมสังคม

การขัดเกลาทางสังคม หมายถึง การปลูกฝังข้อปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม เพื่อให้สมาชิกอยู่ร่วมกันอย่างราบรื่น การขัดเกลา มี 2 ประเภท คือ

การขัดเกลาทางตรง เป็นการปลูกฝังบรรทัดฐาน ข้อปฏิบัติต่าง ๆ โดยตรง เช่น พ่อแม่ตักเตือนลูก ครูสอนนักเรียน

การขัดเกลาทางอ้อม เป็นการปลูกฝังบรรทัดฐาน ข้อปฏิบัติต่าง ๆ ที่เป็นการขัดเกลาที่รับรู้โดยไม่รู้ตัว เช่น การเลียนแบบดารา การได้รับความรู้จากการอ่านหนังสือ การดูสื่อต่าง ๆ เป็นต้น

ค่านิยม & ความเชื่อ

ค่านิยม	<ul style="list-style-type: none"> - สิ่งที่กลุ่มคนยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ซึ่งเป็นพื้นฐานให้เกิดบรรทัดฐานทางสังคม - ค่านิยมไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งที่ดีเสมอไปอาจเป็นสิ่งที่ถูกและผิดค่านิยมเป็นความนิยมของกลุ่มคน - ความนิยมของคนเดียว เรียกว่า <u>รสนิยม</u>
ความเชื่อ	การยอมรับว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความจริง <u>แต่</u> ไม่ต้องเป็นจริงตามหลักเหตุผลหรือวิทยาศาสตร์

บรรทัดฐานทางสังคม คือ กฎระเบียบของสังคมที่กำหนดจากคนส่วนใหญ่ในสังคม (เพราะสัญญาตาญญาของคน ไม่มีระเบียบ จึงต้องจัดระเบียบ) แบ่งออกเป็น

วิถีประชา สมาชิกในสังคมปฏิบัติตามความเคยชิน มารยาททางสังคม เช่น การสวมเสื้อสีแดงไปงานศพ ใครไม่ทำตามจะถูกลินินทา/ดูถูก ซึ่งเป็นการลงโทษแบบไม่เป็นทางการ

จารีต ต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดในสถานการณ์ต่าง ๆ พื้นฐานมาจากศาสนา ศีลธรรม ความดี-ชั่ว ใครไม่ทำตามจะถูกต่อต้าน รังเกียจ รุมประชาพิณท์/ขับไล่

กฎหมาย กฎระเบียบของรัฐสร้างขึ้น + มีสภาพบังคับ + มีการดำเนินคดีกระบวนการยุติธรรม มีบทลงโทษชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร เป็นการ ลงโทษแบบเป็นทางการ

สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่งของบุคคลในสังคม เป็นการกำหนดตำแหน่งในโครงสร้างทางสังคม ทำให้บุคคลรู้ว่าตนเองเป็นใคร และสถานภาพจะทำให้บุคคลมีสิทธิหน้าที่ตามบทบาทของตำแหน่งนั้น มี 2 ประเภท ดังนี้

- สถานภาพได้โดยกำเนิด เช่น เพศ อายุ สีผิว เชื้อชาติ วรรณะ ชนชั้น
- สถานภาพได้โดยความสามารถ เช่น ตำแหน่ง อาชีพ ครู นักเรียน ตำรวจ สัญชาติ

บทบาท หมายถึง หน้าที่ หรือการกระทำตามสิทธิหน้าที่ของบุคคลตามสถานภาพที่ตนเองดำรงอยู่ เช่น ครูมีหน้าที่สอนนักเรียน พ่อแม่มีหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูก (สถานภาพเป็นตัวกำหนดบทบาท)

สังคมและวัฒนธรรม สังคมไทย มีลักษณะของสังคมไทย มีดังนี้

- ยึดถือองค์พระมหากษัตริย์
- เป็นสังคมเกษตรกรรมครอบครัวแบบขยาย
- ยอมรับในผู้มีอำนาจ
- เป็นสังคมพหุวัฒนธรรม
- มีโครงสร้างทางสังคมแบบหลวม ๆ จึงทำให้ไม่ค่อยเคร่งครัดเรื่องระเบียบวินัย

ความแตกต่างสังคมชนบทกับสังคมเมือง

ด้าน	สังคมชนบท	สังคมเมือง
1. อาชีพ	เกษตรกรรม ค้าขายระดับย่อย	อุตสาหกรรม การค้า - บริการ หลากหลาย
2. ความสัมพันธ์ของคน	มีความสัมพันธ์แบบใกล้ชิด (ปฐมภูมิ)	มีความสัมพันธ์แบบไม่สนิทสนม (ทุดิยภูมิ)
3. ความเชื่อ - ทศนคติ	ศาสนา วิถีชีวิตผูกพันกับธรรมชาติ	วิทยาศาสตร์ เหตุผล
4. ลักษณะประชากร	คล้ายกัน (ภาษา, การแต่งกาย, อาหาร)	ต่างกัน (ภาษา, การแต่งกาย, อาหาร)
5. มาตรฐานการครองชีพ	ต่ำ	สูง
6. บรรทัดฐานที่ใช้	วิถีประชา จารีต	กฎหมาย

วัฒนธรรม (Culture)

หมายถึง สิ่งที่เป็นแบบแผนในการปฏิบัติของตนในสังคม ซึ่งแต่ละสังคมสร้างขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการแล้วถ่ายทอดให้คนรุ่นหลัง ซึ่งลักษณะเด่นของวัฒนธรรม สามารถสรุปได้ว่า

- เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น
- เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการการขัดเกลา
- เป็นมรดกทางสังคมที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมา
- เป็นสิ่งที่ปรับเปลี่ยนได้
- สามารถหยิบยืมกันได้

ความสำคัญของวัฒนธรรม

- เพื่อใช้ประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต เป็นเป้าหมายในการดำเนินชีวิต
- หล่อหลอมบุคลิกภาพให้สมาชิก ซึ่งเป็นตัวกำหนดความสัมพันธ์หรือพฤติกรรมของ มนุษย์
- ก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นตัวควบคุมทางสังคม หรือเรียกว่า “**บรรทัดฐาน**”

ประเภทของวัฒนธรรม

- วัฒนธรรมที่เป็นวัตถุ สามารถับต้องได้ เช่น รถยนต์ โทรศัพท์ บ้านเรือน เสื้อผ้า (วัตถุธรรม)
- วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ สามารถแบ่งย่อยได้ 3 ประเภท คือ

- สหธรรม เป็น วัฒนธรรมทางสังคม รวมถึงมารยาทในการติดต่อกับคนในสังคม
- คติธรรม เป็น วัฒนธรรมที่เป็นหลักการดำเนินชีวิต เกี่ยวกับศีลธรรม และจิตใจ
- เนติธรรม เป็น วัฒนธรรมทางกฎหมาย ในรูปแบบของกฎข้อบังคับต่าง ๆ

➤ วัฒนธรรมท้องถิ่นของไทย

ภาคเหนือ	ตะแหลว ก๋วย ถ้วยดำไก่ (ลำปาง) เรือนภาคเหนือ ภาษาคำเมือง แกงอ่อม แกงโอะ ขนมน้ำเงิน ข้าวปุ้น ผัสด ผัสมัง ยี่เป็ง ปอยส่างลอง(บวชลูกแก้ว) อิงไฟพระเจ้า ตานก๋วยสลาก ปีใหม่เมือง เผาเทียนเล่นไฟ (สุโขทัย) อุ่มพระดำน้า (เพชรบูรณ์) แข่งเรือยาว (น่าน) งานแห่สลุหลวง (ลำปาง) เพลงซอ
ภาคกลาง	ประเพณีรับบัวโยนบัว (สมุทรปราการ) การบูชารอยพระพุทธรูป และ ตักบาตรดอกไม้ (สระบุรี) ประเพณีวิ่งควาย (ชลบุรี) สงกรานต์มอญ (สมุทรปราการ, กาญจนบุรี) ประเพณีลอยกระทงกาบกล้วย (สมุทรสงคราม) กระทงสายลอยประทีปพันดวง(ตาก) การทำขวัญข้าว (ภาคกลางและอีสาน) ตักบาตรเทโวโรหณะ (อุทัยธานี) แกงส้ม น้ำพริกปลาทุ รำกลองยาว เพลงอีแซว เพลงน้อย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	บุญบั้งไฟ การแห่ผีตาโขน (เลย) งานบุญพระเวสหรือบุญมหาชาติ (ร้อยเอ็ด) ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง ประเพณีไหลเรือไฟ (นครพนม) งานบุญบั้งไฟพญานาค (หนองคาย) งานบุญข้าวสากหรือบุญเดือนสิบ งานบุญคูณลาน บุญข้าวประดับดิน รัสสิบสองคองสิบสี่ ลาบอีสาน ชุบหน่อไม้ ก้อย ส้มตำ หมอลำ โปงลาง
ภาคใต้	เจียฉ่าย (พิธีกินผัก จังหวัดภูเก็ต) ประเพณีชักพระ ประเพณีสารทเดือนสิบ แข่งเรือขึ้นโขนชิงธง (ชุมพร) แข่งเรือกอลและ (ปัตตานี) ประเพณีลอยเรือชาวเล การรำโนรา ตะลิกีปัส หนังตะลุง รองเง็ง งานเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว (ปัตตานี) ข้าวยำน้าบูดู แกงเหลียง คั่วกลิ้ง เพลงเรือ เพลงบอก

ความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมสากล

วัฒนธรรมไทย	วัฒนธรรมสากล
มนุษย์อยู่แบบกลมกลืนกับธรรมชาติ	มนุษย์เป็นนายธรรมชาติ (พยายามเอาชนะธรรมชาติ)
เน้นการมองเป็นองค์รวม	เน้นทวิโลกทัศน์ (2 ส่วน) เช่น ขาว-ดำ ดี-เลว
วิธีการทางวิทยาศาสตร์ + ปัจจัยทางจิตใจ + ความเชื่อทางศาสนา	เน้นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เหตุ - ผล

❖ สิทธิมนุษยชน

สิทธิมนุษยชน คือ สิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่ควรที่จะได้รับ และได้รับการคุ้มครองเสมอ เป็นสิทธิทางกฎหมายทั้งกฎหมายท้องถิ่นและกฎหมายระหว่างประเทศ ปกติเข้าใจว่าเป็นสิทธิพื้นฐานที่ไม่โอนให้กันได้ “ซึ่งบุคคลมีสิทธิในตัวเพียงเพราะผู้นั้นเป็นมนุษย์”

สิทธิมนุษยชน แบ่งเป็นสิทธิด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ดังนี้

1. สิทธิพลเมือง คำว่า “พลเมือง” หมายถึง ประชาชนที่มาอยู่ร่วมกันในสังคม โดย มีสัญญาประชาคมร่วมกันว่าผู้ได้รับเลือกไปเป็นรัฐบาลมีหน้าที่ต้องบริหารประเทศเพื่อ ประโยชน์ประชาชน และปกป้องคุ้มครอง

พลเมืองเกี่ยวกับสิทธิในชีวิตสิทธิที่จะไม่ถูกทรมาน ไม่ถูกทำร้ายร่างกาย สิทธิในการรับสัญชาติ สิทธิในกระบวนการยุติธรรม สิทธิในการ เคลื่อนย้ายถิ่นฐาน

2. สิทธิทางการเมือง คือ สิทธิในการลงคะแนนเสียง สิทธิเสรีภาพในทาง การเมือง การนับถือศาสนา สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในการชุมนุม ในการรวมตัวกันเป็นสมาคม และการดำเนินการทางการเมืองในการตีพิมพ์โฆษณา และการมีส่วนร่วมทางการเมือง

3. สิทธิทางเศรษฐกิจ คือ สิทธิในการทำงาน การประกอบอาชีพ สิทธิในการได้รับค่าจ้าง และราคาผลผลิตอย่างเป็นธรรม สิทธิในการได้รับการจัดสถานที่ให้ประกอบอาชีพ สิทธิมีที่อยู่อาศัยและสิทธิมีอาหารการกินอย่างเต็มอิ่ม รัฐบาลต้องดูแลไม่ให้คนอดอยาก ยากจน

4. สิทธิทางสังคม คือ สิทธิได้รับการประกันสุขภาพ ได้รับเงินบำนาญบำนาญเลี้ยงตัวเองเมื่อชรา สิทธิในการเลือกคู่ครอง สิทธิได้รับการรักษาพยาบาลและการมีอาราคาถูก สิทธิของแม่ลูกอ่อนในการได้รับสวัสดิการ สิทธิของเด็ก ผู้หญิง และคนพิการ สิทธิไม่ถูกเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากความแตกต่างด้านทางการเมือง ศาสนา เชื้อชาติ อายุ เพศ และผิว

5. สิทธิทางวัฒนธรรม คือ สิทธิในการได้รับการศึกษา สิทธิในการแต่งกายตามความเชื่อ หรือตามความต้องการ สิทธิในการปฏิบัติตามประเพณีและความเชื่อ สิทธิในการมีสถานที่สาธารณะพักผ่อน หย่อนใจ สิทธิในการมีศูนย์ศิลปวัฒนธรรม การบันเทิงและกีฬา

❖ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights หรือ UDHR)

คือ เอกสารที่วาดด้วยแนวทางไปสู่เสรีภาพและความเท่าเทียมของมนุษย์ โดยเนื้อหาหลักเป็นการปกป้องสิทธิมนุษยชนของมนุษย์เพื่อให้มนุษย์สามารถมีชีวิตอยู่ได้อย่างเสรี เท่าเทียม และมีศักดิ์ศรี เช่น

- ทุกคนเกิดมาเท่าเทียมทุกคนย่อมมีสิทธิและอิสรภาพ โดยปราศจากการแบ่งแยก ไม่ว่าชนใดใด
- ทุกคนมีสิทธิในการมีชีวิต เสรีภาพ และความมั่นคงแห่งบุคคล
- ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย
- มีสิทธิในอิสรภาพแห่งความคิด มโนธรรม และศาสนา
- ทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตนโดยตรงหรือผ่านทางผู้แทน ซึ่งได้เลือกตั้งโดยอิสระ
- เคารพสิทธิของผู้อื่น

รัฐศาสตร์ (Political Sciences)

รัฐ คือ ชุมชนทางการเมืองที่มีอาณาเขตแน่นอน ภายในรัฐต้องมีประชากรอาศัยอยู่ มีหน่วยงานที่ปกครองรัฐ เรียกว่า **“รัฐบาล”** และที่สำคัญที่สุด คือ **รัฐต้องมีอำนาจอธิปไตย**

รูปแบบของรัฐ

1. รัฐเดี่ยว คือ รัฐที่ปกครองโดยรัฐบาลเดียว
2. รัฐรวม คือ รัฐที่มีทั้งรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นปกครอง

องค์ประกอบของรัฐ

1. ดินแดน = อาณาเขตที่แน่นอน (แผ่นดิน + พื้นน้ำ + น่านฟ้า)
2. รัฐบาล = คณะบุคคลที่ใช้อำนาจในการปกครอง
3. ประชากร = จำนวนประชากรน้อยหรือมากก็ได้ มีคนเดียวก็เป็นรัฐได้
4. อำนาจอธิปไตย = อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ *ประชาธิปไตย – ประชาชน

❖ ระบอบการปกครอง

ที่สำคัญมีอยู่ 2 ระบอบ บคือ ระบอบประชาธิปไตย และ ระบอบเผด็จการ

ประชาธิปไตย หลักการที่สำคัญ

- อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน: ประชาชนมีสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่
- หลักความเสมอภาค: ความเท่าเทียมกันในศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์
- หลักนิติธรรม: การใช้กฎหมายเป็นหลักในการปกครอง
- หลักการยอมรับเสียงส่วนมาก: โดยไม่ไปละเมิดสิทธิของเสียงส่วนน้อย
- มี 2 รูปแบบ คือ 1. ประชาธิปไตยทางตรง 2. ประชาธิปไตยทางอ้อม (ประชาธิปไตยโดยตัวแทน)

เผด็จการ หลักการสำคัญ

- อำนาจการปกครองอยู่ที่ผู้นำเพียงคนเดียวหรือกลุ่มเดียว
- ไม่ยอมรับความเสมอภาค
- คัดค้านการปกครองโดยประชาชน
- รัฐอยู่เหนือประชาชน เน้นอำนาจรัฐมากกว่าเสรีภาพของประชาชน
- ยึดหลักการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง
- มีรัฐธรรมนูญ การเลือกตั้ง พรรคการเมืองรัฐสภา แต่เป็นไปเพื่อสร้างอำนาจให้ แก่บุคคลเท่านั้น
- มี 2 รูปแบบ คือ 1. เผด็จการอำนาจนิยม (เผด็จการทหาร) 2. เผด็จการเบ็ดเสร็จ

สถาบันนิติบัญญัติ เป็นองค์กรหรือสถาบัน ที่เป็นผู้ใช้อำนาจทางนิติบัญญัติ และมีหน้าที่ในการควบคุมดูแลการปกครองบริหารของฝ่ายรัฐบาล ตลอดจนการทำหน้าที่ในฐานะเป็นตัวแทนของประชาชน ซึ่งในประเทศไทยสามารถแบ่งออกเป็น 2 สภา คือ

สภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)	วุฒิสภา (ส.ว.)
1. เสนอและพิจารณากฎหมาย เช่น พ.ร.บ.	1.พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
2. ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยการตั้งกระทู้ถามหรือการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี เป็นรายบุคคล	2.ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน เช่น ส.ว. ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด มีสิทธิเข้าชื่อขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อให้คณะรัฐมนตรี แถลง ชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินโดยไม่มีการลงมติ
3. สิทธิเข้าชื่อเพื่อถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งการเมือง โดย ส.ส. มีสิทธิ เข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภา เพื่อให้วุฒิสภามีมติถอดถอน นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ส.ส. ส.ว. ออกจากตำแหน่งได้	3.ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือข้าราชการระดับสูงออกจากตำแหน่ง หากบุคคลนั้นมีพฤติการณ์ร้ายแรง ผิดปกติส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่
4. ควบคุมการตรากฎหมายที่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ	4.ควบคุมการตรากฎหมายที่ขัดกับรัฐธรรมนูญ

สถาบันฝ่ายบริหาร คณะบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจในการบริหารประเทศ ตลอดจนถึงการนำกฎหมายไปบังคับใช้มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย และรับผิดชอบในการปกครองทั่วไป มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายการบริหารประเทศและบริหารให้เป็นไปตามนโยบาย
2. รักษากฎหมายและความสงบเรียบร้อย
3. ควบคุมข้าราชการให้นำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผล
4. ประสานงานกับกระทรวงต่าง ๆ ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันและสอดคล้องกัน
5. ออกมติต่าง ๆ เพื่อให้กระทรวง/กรมต่าง ๆ นำไปปฏิบัติ

สถาบันตุลาการ

เป็นสถาบันที่มีความสำคัญในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามหลักกฎหมายของประชาชน คือเป็นองค์กรทางการเมืองที่ใช้อำนาจของรัฐในการชี้ขาด/ตัดสิน กรณีพิพาท ตลอดจนคดีความ ต่าง ๆ ให้เป็นไปตามตัวบทกฎหมาย เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อสังคมโดยปราศจากการแทรกแซง จากฝ่ายใด ๆ เป็นการปกป้องและธำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมตามที่กฎหมายกำหนดไว้ แบ่งออกเป็น 4 ศาล คือ

ศาลรัฐธรรมนูญ คือ ศาลที่มีอำนาจในการตัดสินคดีความเกี่ยวกับข้อพิพาทในรัฐธรรมนูญ ปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา คณะรัฐมนตรีหรือองค์กรอิสระ โดยมีองค์ประกอบของผู้พิพากษา คือ ผู้พิพากษาในศาลฎีกา 3 คน ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันนิติศาสตร์ 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ สาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน รวม 9 คน

ศาลปกครอง คือ ศาลที่พิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับหน้าที่รัฐ ระหว่างรัฐกับเอกชน และรัฐกับรัฐเอง ทั้งนี้ศาลปกครองจะพิจารณาเพียงความผิดต่อหน้าที่รัฐ หรือทางราชการ เท่านั้น วัตถุประสงค์เพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน และเพื่อสร้างบรรทัดฐานที่ถูกต้องในการปฏิบัติราชการแบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ

1. ศาลปกครองชั้นต้น พิจารณาคดีความผิดต่อหน้าที่รัฐ หรือทางราชการ
2. ศาลปกครองชั้นสูงสุด คดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น การตราพระราชกฤษฎีกาของรัฐบาล

ศาลทหาร คือ ศาลในสังกัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งมีอำนาจพิจารณาพิพากษาวาง บทลงโทษ ผู้กระทำความผิดต่อกฎหมายทหารหรือกฎหมายอื่น ในทางอาญาในคดี ซึ่งผู้กระทำความผิด เป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารในขณะกระทำความผิด

ศาลยุติธรรม พิจารณาคดีที่ไม่ได้เข้าข่ายในศาลใด ๆ ทั้ง 3 ศาล แบ่งออกเป็น 3 ชั้น

1. ศาลชั้นต้น ประกอบไปด้วย ศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญารธนบุรี ศาลจังหวัด ศาลแขวง ศาลชำนาญพิเศษ
2. ศาลอุทธรณ์ ประกอบด้วย ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค และศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ
3. ศาลฎีกา มีเพียงที่เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

องค์กรอิสระ หมายถึง องค์กรของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับการกิจของรัฐตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และกฎหมาย โดยเป็นองค์กรของรัฐที่มีสถานะพิเศษ ซึ่งได้รับหลักประกันให้สามารถปฏิบัติภารกิจหน้าที่ได้โดยอิสระ พ้นจากการแทรกแซงขององค์กรของรัฐ อื่นหรือสถาบันการเมืองอื่น รวมทั้งอยู่เหนือกระแสและการกดดันใด ๆ ที่เกิดขึ้นภายในสังคมในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

การเลือกตั้ง คือ การที่ราษฎรใช้สิทธิของตนเองลงคะแนนเสียงเลือกตัวแทน เพื่อทำหน้าที่ แทนตนในการปกครองแต่ละระดับของประเทศ

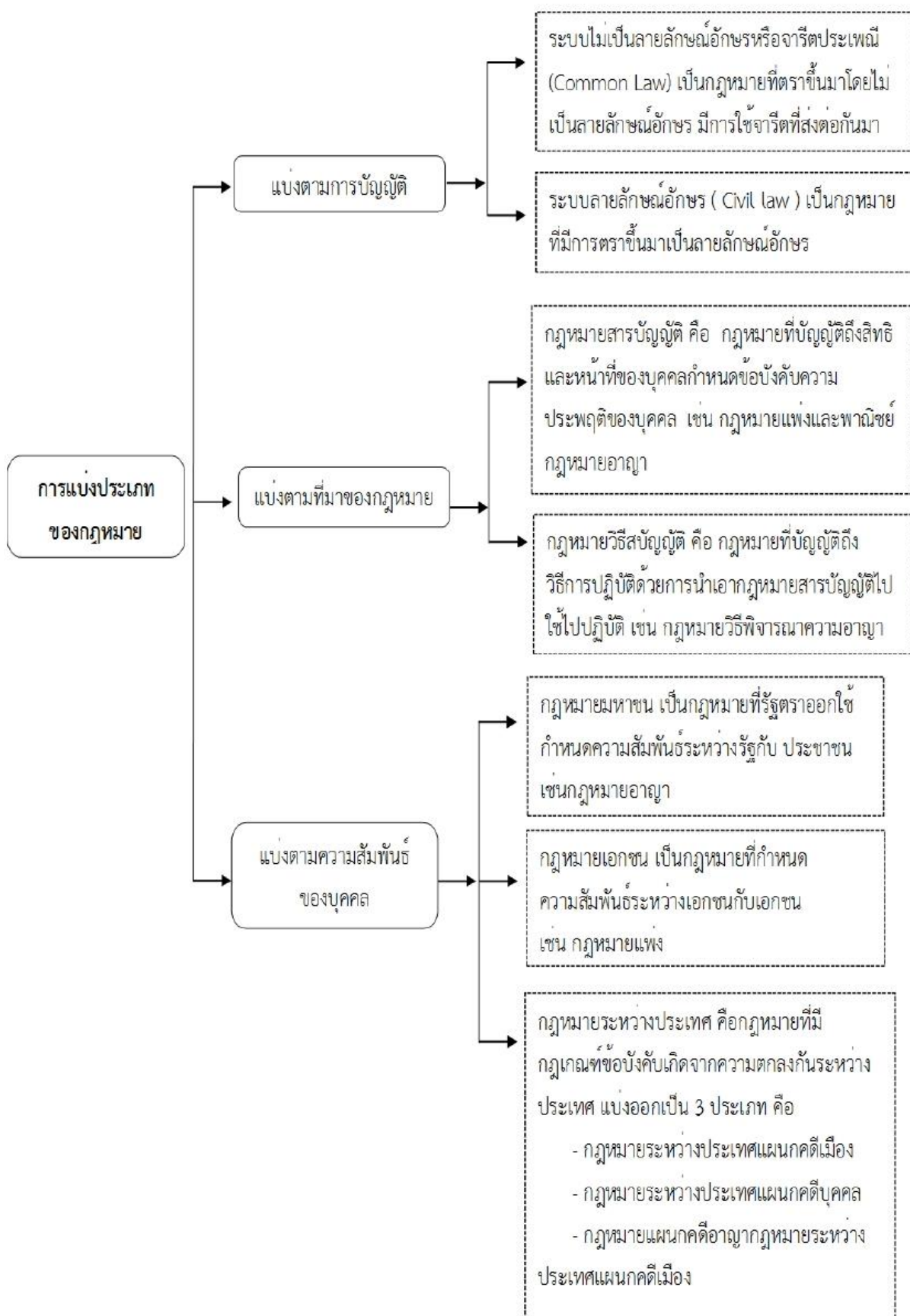
กฎหมาย (Law)

กฎหมาย คือ กฎที่สถาบันหรือผู้มีอำนาจสูงสุดในรัฐตราขึ้นหรือที่เกิดขึ้นจากจารีตประเพณี อันเป็นที่ยอมรับนับถือ เพื่อใช้ในการบริหารประเทศ เพื่อใช้บังคับบุคคลให้ปฏิบัติตาม หรือเพื่อกำหนดระเบียบแห่งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หรือระหว่างบุคคลกับรัฐ

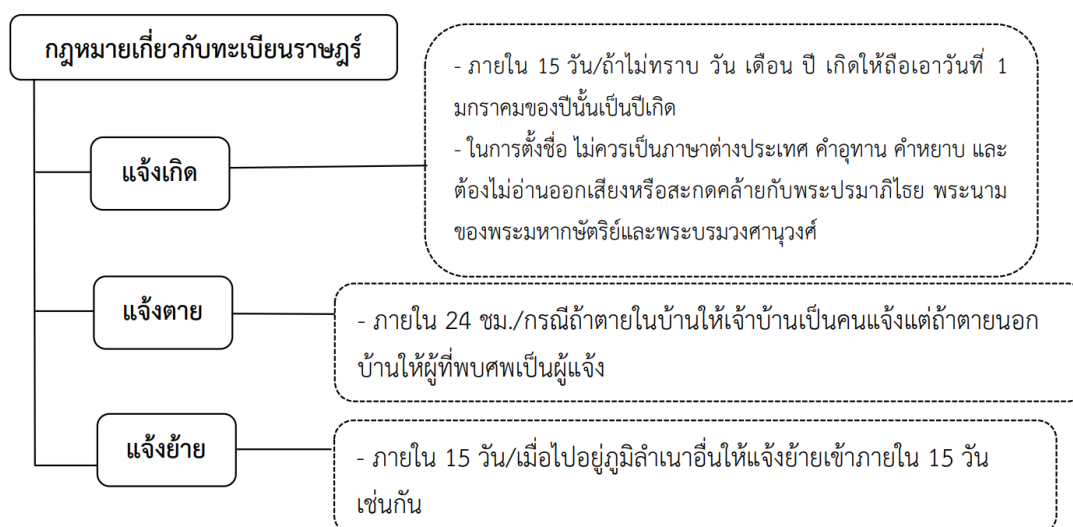
ที่มาของกฎหมาย

1. กฎหมายลายลักษณ์อักษร ได้แก่ กฎหมายที่รัฐได้ตราขึ้นไว้เป็นข้อบังคับกำหนดความ ประพฤติของบุคคล และประกาศให้ราษฎรทราบ
2. จารีตประเพณี หมายถึง ทางปฏิบัติหน้าที่ประพฤติกรรมต่อกันมาในสังคมหนึ่ง จนกลุ่มคนใน สังคมนั้นมีความรู้สึกร่วมกันว่าจำเป็นต้องปฏิบัติตาม เพราะมีผลผูกพันในฐานะเป็นกฎหมาย เช่น คำพิพากษาเก่า
3. หลักกฎหมายทั่วไป หมายถึง หลักกฎหมายที่ยอมรับนับถือกันอยู่ทั่วไป ไม่เฉพาะในประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้น

ลำดับศักดิ์ของกฎหมาย		ผู้บัญญัติ
รัฐธรรมนูญ	เป็นกฎหมายสูงสุดในรัฐ กฎหมายอื่นจะขัดไม่ได้. ตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้อำนาจอธิปไตย ความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการเมือง สิทธิเสรีภาพของประชาชน	ฝ่ายนิติบัญญัติ
พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญ	เป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ	
ประมวลกฎหมาย	เป็นการรวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องรวมอยู่ด้วยกัน เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลวิธีพิจารณาความอาญา	
พระราชบัญญัติ	เป็นการออกกฎหมายเพื่อบังคับใช้เป็นชีวิตประจำวัน กำหนด กฎเกณฑ์ซึ่งมีเนื้อหาเป็นการทั่วไป	
พระราชกำหนด	บัญญัติในรัฐธรรมนูญใช้ในกรณีจำเป็นรีบด่วนหรือเรื่องที่จะรักษา ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ ความปลอดภัยของประเทศ แต่ต้องเสนอต่อรัฐสภาโดยเร็วหรือเรียกว่า พระราชกำหนดฉุกเฉินหรือ กฎอัยการศึก	ฝ่ายบริหาร
พระราชกฤษฎีกา	ตราขึ้นเพื่อใช้ในการบริหารราชการแผ่นดิน	
กฎหมายกระทรวง	กฎหมายที่ใช้กันภายใน	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงนั้น ๆ
ข้อบัญญัติท้องถิ่น, เทศบัญญัติ	เป็นกฎหมายขององค์กรปกครองท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

กฎหมายที่ควรรู้

กฎหมายบัตรประชาชน

- การขอมีบัตรประชาชน: บุคคลที่มีอายุ 7 - 70 ปี มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ต้องยื่นคำขอมีบัตรภายใน 60 วัน ถ้าอายุ 70 ปีขึ้นไป ไม่ต้องทำบัตรใหม่ ใช้บัตรนั้นได้ตลอดชีวิต

- อายุของบัตร: มีอายุ 8 ปีนับแต่วันออกบัตร

กฎหมายการเกณฑ์ทหาร

คุณสมบัติ : ชายไทยเมื่ออายุ 18 ปี ต้องแสดงจนเพื่อขึ้นบัญชีเป็นทหารกองเกิน (สด.9) เมื่ออายุย่าง เข้า 21 ปี ชายไทยทุกคนต้องไปแสดงตนเพื่อรับหมายเรียกเข้ารับราชการทหารเป็นเวลา 2 ปี

กฎหมายอาญา

ลักษณะสำคัญ ไม่มีผลบังคับย้อนหลัง (กรณีที่เป็นโทษแก่ผู้กระทำความผิด) ยกเว้น !! กรณีที่เป็น ประโยชน์ และใช้บังคับเฉพาะการกระทำที่เกิดขึ้นในราชอาณาจักร แต่มีข้อยกเว้นว่าการกระทำความผิดในเรือ ไทยหรืออากาศยานไทยไม่ว่าจะอยู่ที่ใดถือว่ากระทำความผิดในราชอาณาจักร

1. ความผิดอาญาแผ่นดิน	- เช่น ทำร้ายร่างกาย, ฆ่าคนตาย, ลักทรัพย์, ทุจริตต่อหน้าที่, ปลอมแปลงเอกสาร, ข่มขืนกระทำชำเรา, ความผิดต่อเจ้าพนักงาน (<u>ไม่สามารถยอมความได้</u>)
2. ความผิดส่วนตัว	- เช่น หมิ่นประมาท, ยักยอกทรัพย์และโกงเจ้าหนี้ ความผิดฐานเปิดเผยความลับ, ลักทรัพย์ -สามารถยอมความกันได้และไม่ร้องทุกข์กล่าวโทษก็ได้ แต่ถ้าจะร้องทุกข์ต้องร้องทุกข์ภายใน <u>3 เดือน</u>
3. ความผิดลหุโทษ	- เช่น คดีความผิดฐานดูหมิ่นผู้อื่นซึ่งหน้าคดีทะเลาะวิวาทกันในที่สาธารณะ, คดีทำลามกอนาจารในที่สาธารณะ - แม้ไม่มีเจตนาก็เป็นความผิด <u>กรณีที่พยายามกระทำความผิดหรือสนับสนุนให้กระทำความผิดลหุโทษผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ</u> - ถือเป็นการผิดอาญาแผ่นดิน มีโทษเล็กน้อย คือ จำคุกไม่เกิน 1 เดือน ปรับไม่เกิน 1000 บาท

ลักษณะความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

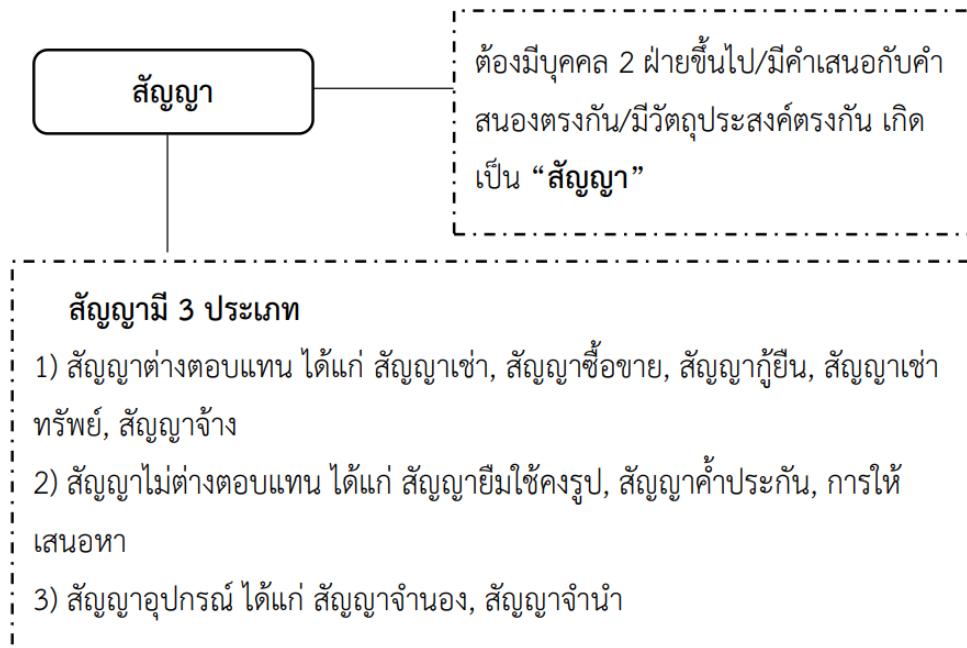
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คือ เป็นกฎหมายที่วางระเบียบความเกี่ยวพันระหว่างบุคคลเกี่ยวกับสถานภาพ สิทธิ และหน้าที่ของบุคคลตามกฎหมาย ความผิดทางแพ่งและพาณิชย์โดยถูกบังคับให้ ชำระหนี้หรือชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเท่านั้น

กฎหมายว่าด้วยบุคคล

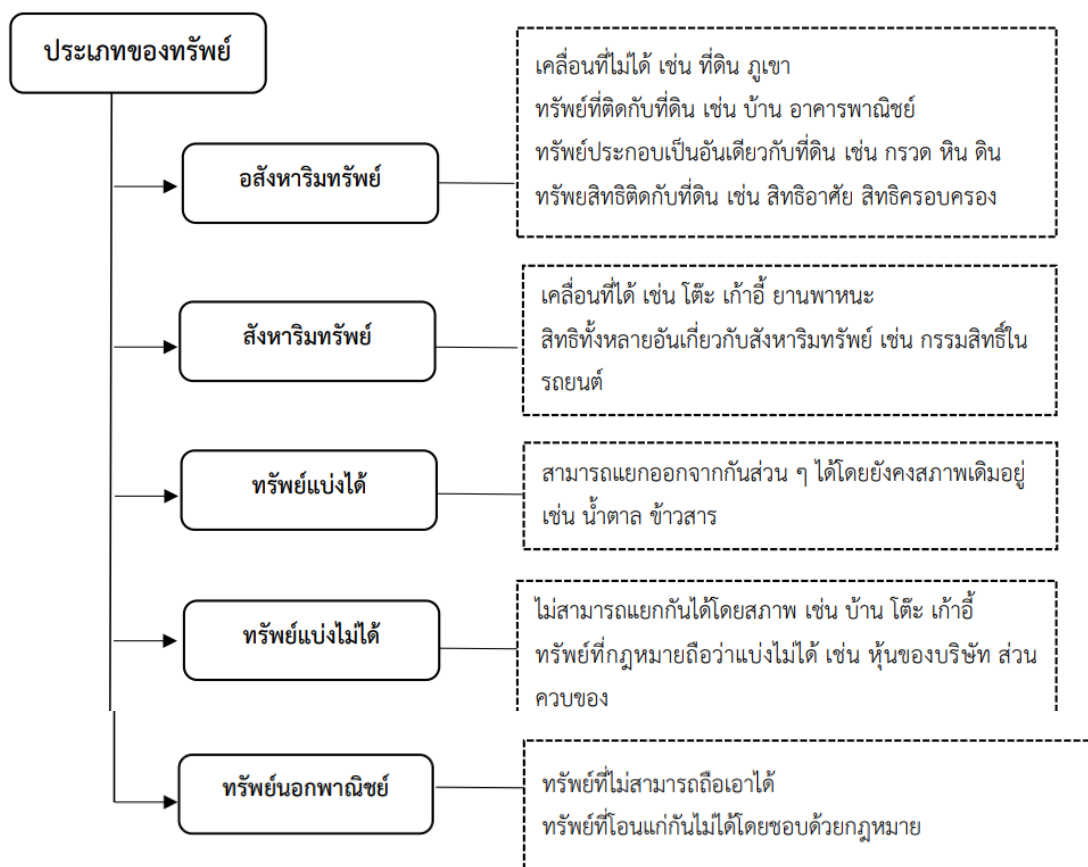
บุคคลธรรมดา	นิติบุคคล
เริ่มสภาพเมื่อคลอดและอยู่รอดเป็นทารก และสิ้นสภาพเมื่อตายโดยธรรมชาติหรือสาบสูญ การบรรลุนิติภาวะเมื่ออายุ 20 ปี แต่งงานเมื่ออายุ 17 ปี โดยได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม	เริ่มสภาพเมื่อจดทะเบียนต่อ เจ้าหน้าที่ เลิกสภาพเมื่อเลิกกิจการหรือล้มละลาย

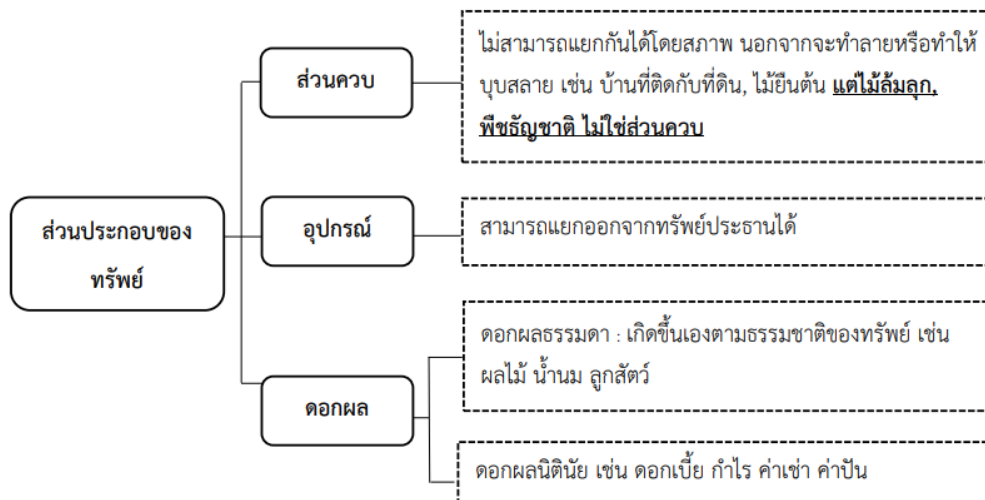
การสิ้นสภาพบุคคล	
ตายธรรมดา	สาบสูญ
<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการตายโดยธรรมชาติ ซึ่งทางการแพทย์แล้วจะถือว่า การที่แกนสมองตาย/หัวใจหยุดเต้นไม่หายใจ - ในกรณีบุคคลหลายคนตายในเหตุภัยอันตรายร่วมกัน ถ้าเป็นการพันวิสัยที่จะกำหนดได้ว่าคนไหนตายก่อนหลังให้ถือว่า ตายพร้อมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> บุคคลที่ถูกศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญในกรณี ดังต่อไปนี้ - ระยะเวลา 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ออกไปจากบ้าน หรือวันที่ส่งข่าวให้ทราบเป็นครั้งสุดท้าย (ไม่มี ใครรู้) - ระยะเวลา 2 ปี ในเหตุการณ์สมรภูมิแห่ง สงคราม หรือไปตกอยู่ในเรือเมื่ออัปปาง

กฎหมายว่าด้วยเรื่องสัญญา

กฎหมายว่าด้วยทรัพย์

กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

ลิขสิทธิ์	สิทธิบัตร
<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ต้องจดทะเบียน ใช้กับงานศิลปวัฒนธรรม คุ่มครองตลอดชีวิต - สิ้นสุด 50 ปี หลังจากเจ้าของผลงานเสียชีวิต - หากมีหารละเมิด ถือว่าเป็นความผิดที่ยอมความได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองสิ่งประดิษฐ์ - อนุสิทธิบัตร จะมีลักษณะคล้ายกับการประดิษฐ์แต่เป็นความคิดสร้างสรรค์ที่มีระดับเทคโนโลยีไม่สูงมาก หรือเป็นประดิษฐ์คิดค้นเพียงเล็กน้อย

กฎหมายว่าด้วยครอบครัว

1. การหมั้น: เป็นการสัญญาว่าจะสมรสกันต้องมีอายุ 17 ปีขึ้นไป หากฝ่าฝืน - โฆชะ

สินสอด : ฝ่ายชายมอบให้พ่อแม่ของฝ่ายหญิง

ของหมั้น : ฝ่ายชายมอบให้ผู้หญิง

ถ้าฝ่ายหญิงผิดสัญญาหมั้นฝ่ายชายเรียกคืนสินสอดได้เสมอ และฝ่ายหญิงสามารถยึดของหมั้นได้หากฝ่ายชายผิดสัญญา

2. การสมรส: ต้องอายุ 17 ปีขึ้นไป จะสมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อ จดทะเบียนสมรสโดยคำสังศาลเท่านั้น

3. สินส่วนตัว: เป็นสิ่งที่ได้มาก่อนสมรส

4. สินสมรส: เป็นสิ่งที่ได้ระหว่างสมรส หรือดอกผลของสินส่วนตัว ถ้าหย่าต้อง

5. การสิ้นสุดการสมรส: หย่า/เสียชีวิต/ศาลพิพากษาให้การสมรสเป็นโมฆะ

แนวข้อสอบหน้าที่พลเมือง

- 1) ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนมีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามข้อใด (O-net'65)
  1. เป็นข้อบังคับให้กฎหมายของทุกรัฐต้องเป็นไปตามตัวบทที่ปรากฏอยู่ในเอกสารปฏิญญา
  2. เป็นบรรทัดฐานสำคัญในการคุ้มครองสิทธิที่มีความเป็นสากลสำหรับประเทศภาคีที่ร่วมลงนาม
  3. เป็นกฎหมายสากลที่ปัจเจกชนไม่จำกัดเชื้อชาติสามารถใช้ฟ้องร้องกับรัฐได้หากมีการถูกละเมิด
  4. เป็นกลไกสากลในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐที่ไม่เหมาะสมและมีการเลือกปฏิบัติ
  5. เป็นแผนแม่บทในการขับเคลื่อนประชาคมโลกที่ให้คุณค่ากับการสร้างสังคมที่ปราศจากความเหลื่อมล้ำ
- 2) ข้อใดกล่าวถึงสถานะของแนวคิดสิทธิมนุษยชนไม่ถูกต้อง (O-net'64)
  1. หลักการสากล
  2. ข้อตกลงสากล
  3. กฎหมายสากล
  4. ชุดคุณค่าสากล
  5. บรรทัดฐานสากล
- 3) วัฒนธรรมไทยในข้อใดที่เกี่ยวข้องกับวิถีการประกอบอาชีพ (O-net'64)
  1. การฟ้อนผีฟ้า
  2. พิธีบายศรีสู่ขวัญ
  3. การแข่งขันเรือยาว
  4. งานวันสารทเดือนสิบ
  5. ประเพณีทำบุญคูณลาน
- 4) ข้อใดคือแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยให้คงอยู่ยั่งยืน (O-net'64)
  1. การยึดหยุ่นและพร้อมปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา
  2. การรักษารากเหง้าที่เป็นแก่นไว้แต่เปิดโอกาสให้มีการต่อยอด
  3. การหาช่องทางในการนำต้นทุนทางวัฒนธรรมมาพลิกแพลงเป็นสินค้า
  4. การเปิดรับความหลากหลายเพื่อการหลอมรวมวัฒนธรรมให้เป็นหนึ่งเดียว
  5. การพยายามคงไว้ซึ่งลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมเพื่อไม่ให้เกิดการบิดเบือน

5) ค่านิยมในข้อต่อไปนี้ข้อใดเป็นค่านิยมที่ได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมสากล (O-net'64)

1. การเคารพเชื่อฟังผู้อาวุโส
2. การร่วมแรงร่วมใจกันในชุมชน
3. การเห็นคุณค่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
4. การช่วยเหลือสนับสนุนกันในหมู่เครือญาติ
5. การรับรู้คุณค่าของธรรมชาติที่เกื้อกูลการประกอบอาชีพ

6) ในทางรัฐศาสตร์ ข้อใดถูกต้อง (O-net'65)

1. รัฐรวมจะมีกษัตริย์เป็นประมุขไม่ได้
2. กษัตริย์เป็นประมุขมิได้แต่ในรัฐเดี่ยว
3. สหพันธรัฐเกิดขึ้นจากรัฐสมาชิกเข้าร่วมด้วยการทำสนธิสัญญา
4. สมาพันธรัฐเกิดขึ้นจากรัฐสมาชิกเข้าร่วมด้วยการตรารัฐธรรมนูญ
5. สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีลักษณะใกล้เคียงกับรัฐที่มารวมกันแบบสมาพันธรัฐ

7) ภายใต้รัฐธรรมนูญ ฐานะหรือพระราชอำนาจใด เป็นพระเกียรติยศอันไม่ใช่พระราชอำนาจที่สามารถใช้ด้วยพระองค์เองได้อย่างแท้จริง (O-net'65)

1. พระฐานะเป็นอัครศาสนูปถัมภก
2. พระราชอำนาจในการบังคับบัญชาทุกเหล่าทัพ
3. พระราชอำนาจในการแต่งตั้งบุคคลเป็นองคมนตรี
4. พระราชอำนาจในการแต่งตั้งข้าราชการในพระองค์
5. พระราชอำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพียรบาลว่าด้วยการสืบสันตติวงศ์

8) ความคาดหวังของประชาชนเกี่ยวกับชีวิตภายใต้ระบบการเมืองต่าง ๆ ข้อใดกล่าวถูกต้องในทางทฤษฎี (O-net'65)

1. ระบบการเมืองแบบประชาธิปไตย ประชาชนได้ผลประโยชน์เสมอภาคกันทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
2. ระบบการเมืองแบบเผด็จการเบ็ดเสร็จ สวัสดิภาพและเสรีภาพของประชาชนย่อมมาก่อนความมั่นคงของรัฐ
3. ระบบการเมืองแบบอำนาจนิยม ประชาชนเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างสมัครใจมากกว่าระบบการเมืองแบบอื่น
4. ระบบการเมืองแบบประชาธิปไตย ประชาชนอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกัน ไม่มีใครอยู่เหนือกฎหมาย
5. ระบบการเมืองแบบสังคมนิยม สิทธิเสรีภาพของประชาชนเสียงส่วนน้อยได้รับการปกป้องจากผู้ปกครองและมติเสียงข้างมาก

9) ระบอบการเมืองการปกครองแบบเผด็จการและแบบประชาธิปไตยมีผลต่อการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันของประชาชนในเรื่องใดมากที่สุด (O-net'64)

1. ระดับการศึกษาของประชาชน
2. ฐานะทางเศรษฐกิจของประชาชน
3. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
4. การมีกฎหมายรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม
5. ขอบเขตของสิทธิเสรีภาพและการกำหนดชีวิตตนเองของประชาชน

10) รัฐ ก มีรูปแบบและโครงสร้างของรัฐ ดังนี้

- มีรัฐบาลเดียวที่มีอำนาจบริหารกิจการภายในและภายนอกประเทศในภาพรวมโดยเด็ดขาด
- แบ่งการบริหารราชการออกเป็นส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น
- การบริหารส่วนภูมิภาคอยู่ในกำกับของส่วนกลาง มีผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งของประชาชน

ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับรัฐ ก (O-net'63)

1. เป็นรัฐเดี่ยวที่เน้นหลักการแบ่งอำนาจ
2. เป็นรัฐเดี่ยวที่เน้นหลักการกระจายอำนาจ
3. เป็นรัฐเดี่ยวที่เน้นหลักการรวมศูนย์อำนาจ
4. เป็นรัฐรวมที่เน้นหลักการแบ่งอำนาจ
5. เป็นรัฐรวมที่เน้นหลักการกระจายอำนาจ

11) ปรากฏการณ์โลกาภิวัตน์ทางเศรษฐกิจมีผลกระทบต่อรัฐในเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้ยกเว้นเรื่องใด (O-net'61)

1. รัฐมีความสัมพันธ์กับตลาดในระดับโลกมากยิ่งขึ้น
2. ตลาดมีบทบาทมากยิ่งขึ้นในการสร้างสวัสดิการแทนที่รัฐ
3. เส้นแบ่งดินแดนที่แน่นอนของรัฐชาติคลายความสำคัญลง
4. ความเป็นอิสระและอำนาจอธิปไตยของรัฐมีเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
5. รัฐลดบทบาทความสำคัญในฐานะตัวกระทำทางการเมืองระหว่างประเทศ

12) ข้อใดเป็นความผิดฐานวิงวาททรัพย์ (O-net'65)

1. ลักทรัพย์ของผู้อื่นแล้วหนีไป
2. ยักยอกทรัพย์ของผู้อื่นแล้ววิงหนีไป
3. ลักทรัพย์ของผู้อื่นโดยการฉกฉวยเอาซึ่งหน้า
4. ชิงทรัพย์ของผู้อื่นจนได้ทรัพย์ของผู้นั้นไป
5. ยักยอกทรัพย์ของผู้อื่นอย่างแนบเนียนไม่ให้รู้ตัว

13) ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักกฎหมายมรดก (O-net'65)

1. ทายาทไม่ต้องรับผิดชอบในทางกฎหมายเกินไปกว่าสิทธิที่ได้จากการรับมรดก
2. มรดกมีความหมายครอบคลุมถึงทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ตายด้วย
3. ทารกในครรภ์มารดาที่ยังไม่มีสภาพบุคคลมีสิทธิในกองมรดก
4. ทายาทโดยธรรมก็มีสิทธิอยู่แล้วในการได้รับมรดก
5. เฉพาะทายาทโดยพินัยกรรมมีสิทธิในการได้รับมรดก

14) นายหนึ่งอยู่กรุงเทพมหานคร ส่วนนายสองอยู่จังหวัดแพร่ นายหนึ่งและนายสองได้ส่งโทรสาร (Fax) ติดต่อกันเพื่อซื้อขายไม้แกะสลัก โดยติดต่อกันดังนี้

นายหนึ่ง : ไม้แกะสลักขายไหม ตามรูปแบบที่ส่งมาให้ และราคาขึ้นละเท่าไร

นายสอง : มี ราคาขึ้นละ 200 บาท

นายหนึ่ง : ซื้อ 1,000 ชิ้นได้ไหม แต่ขอราคาขึ้นละ 180 บาท

นายสอง : ได้ แต่ขึ้นละ 190 บาท

นายหนึ่ง : ตกลง และช่วยคัดขึ้นสวย ๆ นะ

สัญญาระหว่างนายหนึ่งและนายสองเกิดขึ้นที่ใด มีเนื้อหาตามข้อใด (O-net'65)

1. นายหนึ่งและนายสองทำสัญญาซื้อขายไม้แกะสลักจำนวน 1,000 ชิ้น ราคาขึ้นละ 190 บาท สัญญาเกิดที่จังหวัดแพร่

2. นายหนึ่งและนายสองทำสัญญาซื้อขายไม้แกะสลักจำนวน 1,000 ชิ้น ราคาขึ้นละ 190 บาท สัญญาเกิดที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร

3. นายหนึ่งและนายสองทำสัญญาซื้อขายไม้แกะสลักจำนวน 1,000 ชิ้น ราคาขึ้นละ 180 บาท สัญญาเกิดที่จังหวัดแพร่

4. นายหนึ่งและนายสองทำสัญญาซื้อขายไม้แกะสลักจำนวน 1,000 ชิ้น ราคาขึ้นละ 180 บาท สัญญาเกิดที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร

5. สัญญายังไม่เกิด เพราะนายสองยังไม่ตอบรับ

15) ตามหลักกฎหมายที่ระบุว่า "ผู้ใดใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สามโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท" ในกรณีที่นายเอ โกรธนายบีเนื่องจากนายบียืมเงินของตนแล้วไม่ใช้คืน นายเอจึงชี้หน้าด่านายบีว่า "ใช้ชาติชั่ว ลูกไม่มีพ่อไม่มีแม่"

ข้อใดถูกต้อง (O-net'65)

1. นายเอ กระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท เพราะ ทำให้นายบีเสียชื่อเสียง
2. นายเอ กระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ตามสุภาณิชาว่า ข้อความที่กล่าวถึงจริงยิ่งหมิ่นประมาท
3. นายเอ ไม่ต้องรับผิดฐานหมิ่นประมาท เพราะไม่ได้ใส่ความต่อบุคคลที่สาม
4. นายเอ ไม่ได้กระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท เพราะข้อความที่กล่าว ไม่เป็นความจริง บุคคลทุกคนต้องมีพ่อแม่

5. นายเอ ไม่ได้กระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท เพราะนายเอบันคาลโทษะ เนื่องจากนายบีไม่ใช้เงินคืน

16) นายเดชาสมรสกับนางสมศรีมีบุตรด้วยกันสองคน ชื่อนางสาวใจรัก และนางสาวมาลี นายเดชามีบิดาชื่อนายวิระซึ่งยังมีชีวิตอยู่ นายเดชาทำงานรับราชการ ส่วนนางสมศรี ไม่ได้ประกอบอาชีพและไม่มีรายได้ แต่เป็นแม่บ้านคอยช่วยดูแลงานบ้านให้แก่ครอบครัว ต่อมาเมื่อนายเดชาตายมีทรัพย์สินซึ่งเป็นสินสมรสเหลือเป็นจำนวนหนึ่งล้านบาทโดยไม่มีหนี้สิน นางสมศรีจะมีสิทธิในเงินที่เหลือของนายเดชาเป็นจำนวนเท่าไร (O-net'64)

1. 1,000,000 บาท
2. 625,000 บาท
3. 500,000 บาท
4. 250,000 บาท
5. 125,000 บาท

17) นายหนึ่งตกลงเช่าบ้านจากนายสองในอัตราค่าเช่าเดือนละ 10,000 บาท กำหนดเวลาเช่า 11 ปี ในวันทำสัญญาเช่า นายหนึ่งได้ชำระค่าเช่าล่วงหน้าจำนวน 2 เดือน เป็นเงิน 20,000 บาท และส่งมอบเงินจำนวน 3,000 บาท เพื่อเป็นประกันการชำระค่าเช่าในงวดต่อ ๆ ไป ให้แก่นายสอง พร้อมทั้งตกลงว่าจะขอใช้เงินให้แก่นายสองทันที 4,000 บาท หากปรากฏว่าทำให้มั่งคั่งหรืออยู่ในบ้านเสียหาย จำนวนเงินตามข้อตกลงในสัญญาเช่า ข้อใดต่อไปนี้เป็นมัดจำ (O-net'64)

1. เงิน 3,000 บาท
2. เงิน 4,000 บาท
3. เงิน 7,000 บาท
4. เงิน 10,000 บาท
5. เงิน 20,000 บาท

18) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 2 วรรคแรก บัญญัติว่า บุคคลจักต้องรับโทษในทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้น ต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้จากบทกฎหมายข้างต้น ข้อใดต่อไปนี้กล่าวถูกต้องเกี่ยวกับหลักกฎหมายอาญา (O-net'63)

1. การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายใหม่ไม่อาจมีผลใช้บังคับกับย้อนหลังได้
2. รัฐอาจบัญญัติกฎหมายอาญาให้สามารถตีความอย่างกว้างขวาง เพื่อใช้ลงโทษอาชญากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผู้พิพากษาใช้หลักจารีตประเพณีในการเอาผิดและลงโทษทางอาญาแก่บุคคลได้แม้ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยตรง
4. การแอบจดจำรหัสผ่านเข้าระบบคอมพิวเตอร์ เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ เนื่องจากสามารถเทียบเคียงได้ว่าเป็นการเอาทรัพย์ของผู้อื่นไปโดยทุจริต
5. การเป็นชู้หรือมีชู้นั้นแม้จะเป็นการกระทำที่ขัดต่อศีลธรรมก็ตาม แต่เมื่อกฎหมายมิได้บัญญัติให้เป็นความผิด รัฐก็ไม่อาจลงโทษบุคคลที่กระทำการดังกล่าวนี้ได้เลยในกฎหมาย

19) ข้อใดไม่ใช่เหตุที่ทำให้หนี้ระงับ (O-net'63)

1. การชำระหนี้
2. การหักกลบลบหนี้
3. การเสียชีวิตของลูกหนี้
4. หนี้เคลื่อนกลิ้งกัน
5. การแปลงหนี้

20) ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินและดอกเบี้ยของบุคคลธรรมดาตามกฎหมายไทย (O-net'62)

1. การกู้ยืมเงินเกินกว่า 50 บาทต้องทำหลักฐานเป็นหนังสือ มิฉะนั้นฟ้องร้องบังคับไม่ได้ และเรียกดอกเบี้ยเกินกว่าร้อยละ 7.5 ต่อปีไม่ได้
2. การกู้ยืมเงินเกินกว่า 50 บาทต้องทำหลักฐานเป็นหนังสือ มิฉะนั้นฟ้องร้องบังคับไม่ได้ และเรียกดอกเบี้ยเกินกว่าร้อยละ 15 ต่อปีไม่ได้
3. การกู้ยืมเงินเกินกว่า 2,000 บาทต้องทำหลักฐานเป็นหนังสือ มิฉะนั้นฟ้องร้องบังคับไม่ได้ และเรียกดอกเบี้ยเกินกว่าร้อยละ 7.5 ต่อปีไม่ได้
4. กู้ยืมเงินเกินกว่า 2,000 บาทต้องทำหลักฐานเป็นหนังสือ มิฉะนั้นฟ้องร้องบังคับไม่ได้ และเรียกดอกเบี้ยเกินกว่าร้อยละ 15 ต่อปีไม่ได้
5. การกู้ยืมเงินเกินกว่า 3,000 บาทต้องทำหลักฐานเป็นหนังสือ มิฉะนั้นฟ้องร้องบังคับไม่ได้ และเรียกดอกเบี้ยเกินกว่าร้อยละ 7.5 ต่อปีไม่ได้

เศรษฐศาสตร์

วิชาที่ศึกษาวิธีการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่มีไม่จำกัด

ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

WHAT =

HOW =

FOR WHOM =

วิชาเศรษฐศาสตร์ไม่สามารถบอกได้ว่าระบบเศรษฐกิจใดเป็นระบบเศรษฐกิจที่ดีที่สุด เนื่องจากทุกระบบประสบ

ปัญหาพื้นฐานเหมือนกันคือ.....

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ **ในข้อสอบให้สังเกตสิ่งที่เกี่ยวข้องกับ 4 อย่างนี้ จะเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

การผลิต

การบริโภค

การกระจาย

การแลกเปลี่ยน

ปัจจัยการผลิต

ปัจจัยการผลิต	ได้แก่	ผลตอบแทน

ประเภทของเศรษฐศาสตร์

เศรษฐศาสตร์จุลภาค	เศรษฐศาสตร์มหภาค
หน่วยเศรษฐกิจรายย่อย ๆ ระดับบุคคล หรือระดับ หน่วยธุรกิจเท่านั้น **	ระดับประเทศ เช่น การว่างงาน ภาวะการลงทุน เงิน เฟ้อ เงินฝืด การเงินการคลัง การจ้างงาน การ ขยายตัวการหดตัวเศรษฐกิจ หนี้สาธารณะ

** การทำข้อสอบเรื่องนี้ ปกติจะออกข้อสอบได้หลากหลาย นักเรียนพยายามตัดตัวเลือก ดู Keyword ให้ได้

ต้นทุนค่าเสียโอกาส ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด มนุษย์จึงต้อง “เลือก” เกิดค่าเสียโอกาส มาจากสิ่งที่เรา “ไม่ได้เลือกและมีมูลค่าสูงสุด”

ตัวอย่าง นางสาวรัตนาลือเลือกทำงานที่บริษัทเงินเดือน 17,000 บาท แต่ไม่เลือกบริษัทที่เงินเดือน 14,000 บาท แปลว่า มีค่าเสียโอกาส .....บาท

แล้วถ้ามี 3 บริษัทเสนอเงินเดือนให้นางสาวรัตนาดังนี้

บริษัทที่ 1 : 16,000 บาท ,บริษัทที่ 2 : 14,000 บาท บริษัทที่ 3 : 17,000 บาท

ถ้าเลือกบริษัทที่ 3 จะมีค่าเสียโอกาส .....บาท

ถ้าเลือกบริษัทที่ 1,2 จะมีค่าเสียโอกาส .....บาท

ระบบเศรษฐกิจและตลาด

ทุนนิยม	สังคมนิยม	ผสม
<ul style="list-style-type: none"> - เอกชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต - ลดบทบาทของรัฐ - กลไกราคา - ความเหลื่อมล้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - รัฐมีบทบาท - วางแผนจากส่วนกลาง - กระจายรายได้ที่เป็นธรรม 	<p>ผสมระหว่าง กลไกตลาด/กลไกราคา กับการวางแผนจากส่วนกลาง(รัฐ)</p> <p>**ให้เอกชนผลิตแต่รัฐเข้าไปแทรกแซง</p>

ตลาด

ตลาดแข่งขันสมบูรณ์	ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์
จำนวนผู้ซื้อ – ผู้ขายในตลาดจำนวนมาก สินค้าทดแทนกันได้ เหมือนกันทุกประการ	<p>1. ตลาดผูกขาด = ผู้ซื้อ – ผู้ขายในตลาดมีเพียงรายเดียว</p> <p>2. ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด = ผู้ซื้อ – ผู้ขายในตลาดจำนวนมาก แต่ไม่มากเท่าแบบสมบูรณ์</p> <p>3. ตลาดผู้ขายน้อยราย = ผู้ซื้อ – ผู้ขายในตลาดจำนวนน้อย</p>

กลไกราคา

อุปสงค์ (Demand) > ความต้องการซื้อของผู้บริโภค ต้องมีอำนาจซื้อ (เงิน)

อุปทาน (Supply) > ความต้องการขายของผู้ผลิต ผู้ผลิตเต็มใจจะขาย

ดุลยภาพ (Equilibrium) > ปริมาณซื้อ (อุปสงค์) เท่ากับ ปริมาณขาย (อุปทาน)

กฎของอุปสงค์

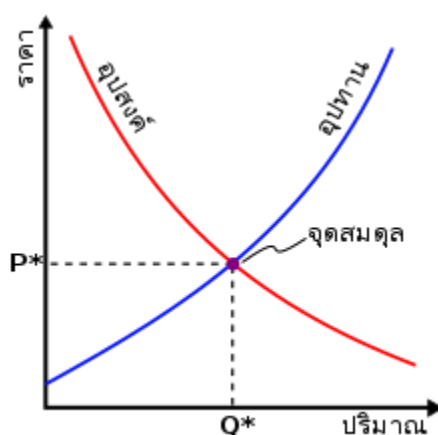
ถ้าราคาสินค้าลดลง → อุปสงค์เพิ่มขึ้น (ต้องการซื้อมากขึ้น)

ถ้าราคาสินค้าสูงขึ้น → อุปสงค์จะลดลง (ต้องการซื้อน้อยลง)

กฎของอุปทาน

ถ้าราคาสินค้าลดลง → อุปทานก็จะลดลง (ต้องการขายน้อยลง)

ถ้าราคาสินค้าสูงขึ้น → อุปทานก็จะเพิ่มขึ้น (ต้องการขายมากขึ้น)

บทบาทของรัฐในการควบคุม/แทรกแซงราคา > ช่วยให้ราคาสินค้ามีเสถียรภาพ

การกำหนดราคาขั้นต่ำ	การกำหนดราคาขั้นสูง
- ช่วยเหลือผู้ผลิต	- ช่วยเหลือผู้บริโภค

การกำหนดค่าจ้าง > ค่าตอบแทนของแรงงาน

➤ ถ้ากำหนดค่าจ้างสูงกว่าดุลยภาพ => อุปทานแรงงานส่วนเกิน => ปัญหาการว่างงาน

➤ ถ้ากำหนดค่าจ้างต่ำกว่าดุลยภาพ => อุปสงค์แรงงานส่วนเกิน => ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน

การเงิน/การคลัง

เงิน (Money) หมายถึง สิ่งใด ๆ ที่คนยอมรับในการแลกเปลี่ยนซื้อขาย รวมถึงการชำระหนี้ หน้าที่ของเงินคือ ใช้เป็นเครื่องวัดมูลค่า เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน ในทางเศรษฐศาสตร์แบ่งเงิน ออกเป็น 3 ประเภท

1. เหรียญกษาปณ์ (Coins)
2. ธนบัตร (Note Currency หรือ Bank Note)
3. เงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวัน (Demand Deposits)

เงินเฟ้อ/เงินฝืด

เงินเฟ้อ	เงินฝืด
<ul style="list-style-type: none"> - ราคาสินค้าบริการโดยทั่วไปสูงขึ้นเรื่อย ๆ ต่อเนื่อง - อำนาจเงินลดลง (เงินเท่าเดิม แต่ซื้อได้น้อยลง) ทำให้คนยากจนลง 	<ul style="list-style-type: none"> - ราคาสินค้าบริการลดลงเรื่อย ๆ ต่อเนื่อง - อำนาจเงินสูงขึ้น แต่เงินในระบบมีน้อยไป ทำให้คนมีเงินไม่พอที่จะจับจ่ายซื้อของได้ ถึงแม้ของจะถูกลง

นโยบายการเงิน/การคลัง

นโยบายการเงิน → ควบคุมเรื่องเงิน / ปริมาณเงิน การปล่อยสินเชื่อ จากธนาคารกลาง

นโยบายการคลัง → รายได้/รายจ่ายของภาครัฐ

องค์กร/ความร่วมมือเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

- องค์การการค้าโลก (WTO)
- กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)
- ธนาคารโลก (World Bank)
- ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชียแปซิฟิก (APEC)
- องค์การกลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมัน (OPEC)
- เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)
- ความตกลงการค้าเสรี อเมริกาเหนือ (NAFTA)
- สหภาพยุโรป (European Union : EU)

แนวข้อสอบเศรษฐศาสตร์

- 1) ข้อใดไม่เป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
  1. นาย ข. ซื้อจิวเวอร์ไปถวายพระ
  2. นาย ค. นำผลไม้ไปแลกข้าวของนาย ง.
  3. นาย ก. ปลุกพืชผักสวนครัวหลังบ้าน
  4. นาย จ. ให้อุปกรณ์การศึกษาแก่นักเรียนยากจน
- 2) ข้อใดไม่จัดว่าเป็นปัจจัยทุน (capital) หรือสินค้านำทุนตามความหมายทางเศรษฐศาสตร์ (o-net 60)
  1. เงินทุน
  2. รถบรรทุก
  3. อาคารสำนักงาน
  4. เครื่องคอมพิวเตอร์
  5. สัตว์ที่เลี้ยงไว้ใช้งาน
- 3) ข้อใดไม่จัดว่าเป็นปัจจัยทุนหรือสินค้านำทุนตามความหมายทางเศรษฐศาสตร์ (o-net 64)
  1. ไม้สอยมะพร้าว
  2. ลิงที่ใช้เก็บมะพร้าว
  3. กระต่ายขูดมะพร้าว
  4. มะพร้าวที่เก็บมาจากสวน
  5. รถกระบะที่บรรทุกมะพร้าว
- 4) ข้อใดเป็นสถานการณ์ในลักษณะของเศรษฐศาสตร์จุลภาค
  1. ปัญหาการว่างงานเพิ่มขึ้นภายหลังจากประเทศไทยประสบกับวิกฤตเศรษฐกิจ
  2. บริษัทปูนซีเมนต์ไทยจำกัดได้รับผลกระทบจากการขึ้นราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศ
  3. ภาวะการลงทุนในประเทศลดลง เนื่องจากธนาคารแห่งประเทศไทยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย
  4. นโยบายอัดฉีดเงินเข้าสู่หมู่บ้านของรัฐบาลที่ผ่านมา ทำให้ภาวะเงินเฟ้อมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น
  5. สินค้าออกของไทยมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 10%
- 5) หากสุดาไม่เข้าเรียนแพทย์ สุดามีทางเลือกอยู่ 3 ทาง คือ หนึ่งไปเป็นแม่ครัวอย่างเดียวโดยได้เงินเดือน 4,000 บาทต่อเดือน สองไปขายกล้วยทอดอย่างเดียวโดยได้เงินเดือน 5,000 บาทต่อเดือน สามไปเป็นแม่ครัวและขายกล้วยทอดด้วยโดยได้เงิน 4,500 บาทต่อเดือน จงหาต้นทุนค่าเสียโอกาสต่อเดือนของสุดาในการเข้ามาเรียนแพทย์
  1. 4,000 บาท
  2. 4,500 บาท
  3. 5,000 บาท
  4. 13,000 บาท
  5. 13,500 บาท

6) ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะของระบบเศรษฐกิจ (o-net 63)

1. ระบบเศรษฐกิจแบบผสม รัฐบาลเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตทั้งหมดในประเทศแต่เอกชนมีอิสระในการเลือกบริโภคและผลิต
2. ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม เอกชนมีเสรีภาพเต็มที่ในการจัดสรรทรัพยากรและรัฐจะเข้ามาแทรกแซงในกรณีที่จำเป็นเท่านั้น
3. ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ เพราะเอกชนมีสิทธิเป็นเจ้าของทรัพยากรตามกฎหมาย
4. ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม เอกชนมีเสรีภาพในการดำเนินกิจกรรมได้อย่างเต็มที่แต่รัฐบาลเข้ามาแทรกแซงได้ทุกกรณี
5. ระบบเศรษฐกิจแบบวางแผนจากส่วนกลาง รัฐมีหน้าที่รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและส่งเสริมให้เอกชนสามารถแข่งขันกันภายใต้กฎหมายที่รัฐกำหนด

7) หน้ากากผ้าและหน้ากากอนามัยเป็นสินค้าที่แตกต่างกัน แต่ใช้ทดแทนกันได้ ถ้าราคาสินค้าขึ้นลงได้อย่างเสรีในช่วงที่เกิดการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID 19) หากประชาชนหันมาใช้หน้ากากผ้ากันมากขึ้นแล้วจะส่งผลอย่างไรต่อตลาดหน้ากากอนามัย (o-net 62)

1. อุปทานจะลดลง และราคาจะลดลง
2. อุปทานจะเพิ่มขึ้น และราคาจะลดลง
3. อุปสงค์จะลดลง และราคาจะลดลง
4. อุปสงค์จะเพิ่มขึ้น และราคาจะลดลง
5. อุปสงค์จะคงเดิม และราคาจะเท่าเดิม

8) ข้อใดเป็นผลที่เกิดขึ้นเมื่อรัฐบาลกำหนดราคาขึ้นสูงของตลาดสินค้า (O-net 61)

1. ภาวะสินค้าล้นตลาด
2. ภาวะขาดแคลนสินค้า
3. อุปทานสินค้าเพิ่มขึ้น
4. อุปสงค์สินค้าลดลง
5. ราคาปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพในตลาด

9) การสูงขึ้นของราคาหน้ากากอนามัยในช่วงที่เกิดการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID – 19) เกิดขึ้นใหม่ ๆ ในแทบทุกประเทศมาจากสาเหตุใดมากที่สุด

1. การลดลงของอุปทานตลาด
2. การเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ตลาด
3. การเพิ่มขึ้นของต้นทุนการผลิต
4. การกักตุนสินค้าของผู้จำหน่าย
5. การกำหนดราคาขึ้นสูงของรัฐบาล

10) กลุ่ม OPEC ประกาศลดปริมาณการผลิตน้ำมันลง ทำให้ราคาน้ำมันในตลาดโลกสูงขึ้น ส่งผลต่อตลาดน้ำมันเบนซินซึ่งถือเป็นสินค้าจำเป็นของไทย โดยราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินในประเทศสูงขึ้นอย่างมากและมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคนในประเทศ

จากสถานการณ์ข้างต้น ถ้ารัฐบาลต้องการช่วยเหลือผู้บริโภคน้ำมันเบนซิน รัฐบาลควรใช้มาตรการตามข้อใด (o-net 64)

1. กำหนดราคาน้ำมันเบนซิน ณ จุดดูดยภาพ
2. กำหนดโควตาการผลิตน้ำมันเบนซินให้น้อยลง
3. กำหนดราคาขั้นสูงในตลาดซื้อขายน้ำมันเบนซิน
4. กำหนดราคาขั้นต่ำในตลาดซื้อขายน้ำมันเบนซิน
5. กำหนดค่าจ้างขั้นต่ำในอุตสาหกรรมการผลิตน้ำมัน

11) หากประเทศไทยต้องการลดอุปทานส่วนเกินในตลาดแรงงานที่มีการแข่งขันอย่างสมบูรณ์ รัฐบาลจะเลือกใช้มาตรการใดจึงเหมาะสม (O-net 62)

1. ลดอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ
2. เพิ่มอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ
3. กำหนดค่าจ้างแรงงานขั้นสูงในอัตราสูงกว่าค่าจ้างตลาด
4. เพิ่มสวัสดิการให้แก่แรงงานต่างด้าวที่ทำงานในประเทศไทย
5. ส่งเสริมการนำเข้าแรงงานต่างด้าวจากกลุ่มประเทศอาเซียน

12) หน้าที่ที่สำคัญที่สุดของเงินในระบบเศรษฐกิจคือข้อใด (o-net62)

1. เป็นเครื่องรักษามูลค่า
2. เป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยน
3. เป็นมาตรฐานในการวัดมูลค่า
4. เป็นมาตรฐานในการชำระหนี้
5. เป็นเครื่องแสดงฐานะทางเศรษฐกิจ

13) ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการใช้นโยบายการเงิน ในกรณีที่ประเทศเกิดปัญหาภาวะเงินฝืด (o-net 60)

1. รัฐบาลลดการใช้จ่ายลง
2. รัฐบาลเพิ่มการเก็บภาษี
3. รัฐบาลใช้งบประมาณเกินดุล
4. ธนาคารกลางขายหลักทรัพย์ของรัฐบาล
5. ธนาคารกลางลดอัตราเงินสำรองตามกฎหมาย

14) ตัวแปรทางเศรษฐกิจตามข้อนิยมนำมาใช้เป็นดัชนีในการเปรียบเทียบฐานะทางเศรษฐกิจ (ความร่ำรวยระหว่างประเทศต่าง ๆ) (O-net 63)

1. รายได้ประชาชาติ
2. รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล
3. มูลค่าการค้าระหว่างประเทศ
4. ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ
5. ร้อยละของประชากรที่อยู่เหนือเส้นความยากจน

15) ถ้าคนไทยทำงานบ้านด้วยตนเองแทนการจ้างแรงงานพม่า จะเกิดผลตามข้อใด

1. GNP ของไทยลดลง
2. GDP ของพม่าลดลง
3. GNP ของพม่าลดลง
4. GDP ของคนไทยเท่าเดิม

16) ข้อใดเป็นการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกทั้งหมด

1. WTO/OPEC/APEC
2. ASEAN/APEC/IMF
3. ASEAN/NAFTA/APEC
4. ASEAN/WTO/NAFTA
5. APEC/EU/AFTA

17) การจัดสรรที่ดินทำกินให้กับสมาชิกที่เป็นเกษตรกรเป็นบทบาทสำคัญของสหกรณ์ประเภทใด (o-net 60)

1. สหกรณ์นิคม
2. สหกรณ์บริการ
3. สหกรณ์ประมง
4. สหกรณ์การเกษตร
5. สหกรณ์เครดิตยูเนียน

18) ข้อใดคือการประยุกต์ใช้ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 3 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1. กลุ่มแม่บ้านร่วมมือกันจัดตั้งเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน
2. เกษตรกรในชุมชนรวมกลุ่มกันจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร
3. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ร่วมมือกันปลูกสมุนไพรเพื่อใช้ในการรักษาสุขภาพ
4. ผู้ใหญ่บ้านแนะนำเกษตรกรให้จัดสรรพื้นที่ที่อยู่อาศัยและที่ทำกินออกเป็น 4 ส่วน ในอัตรา 30:30:30:10
5. สมาคมผู้ประกอบการในชุมชนร่วมมือกับธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่มอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่ยากจน

ตอนที่ 2 ปรนัย 5 ตัวเลือก 2 คำตอบ

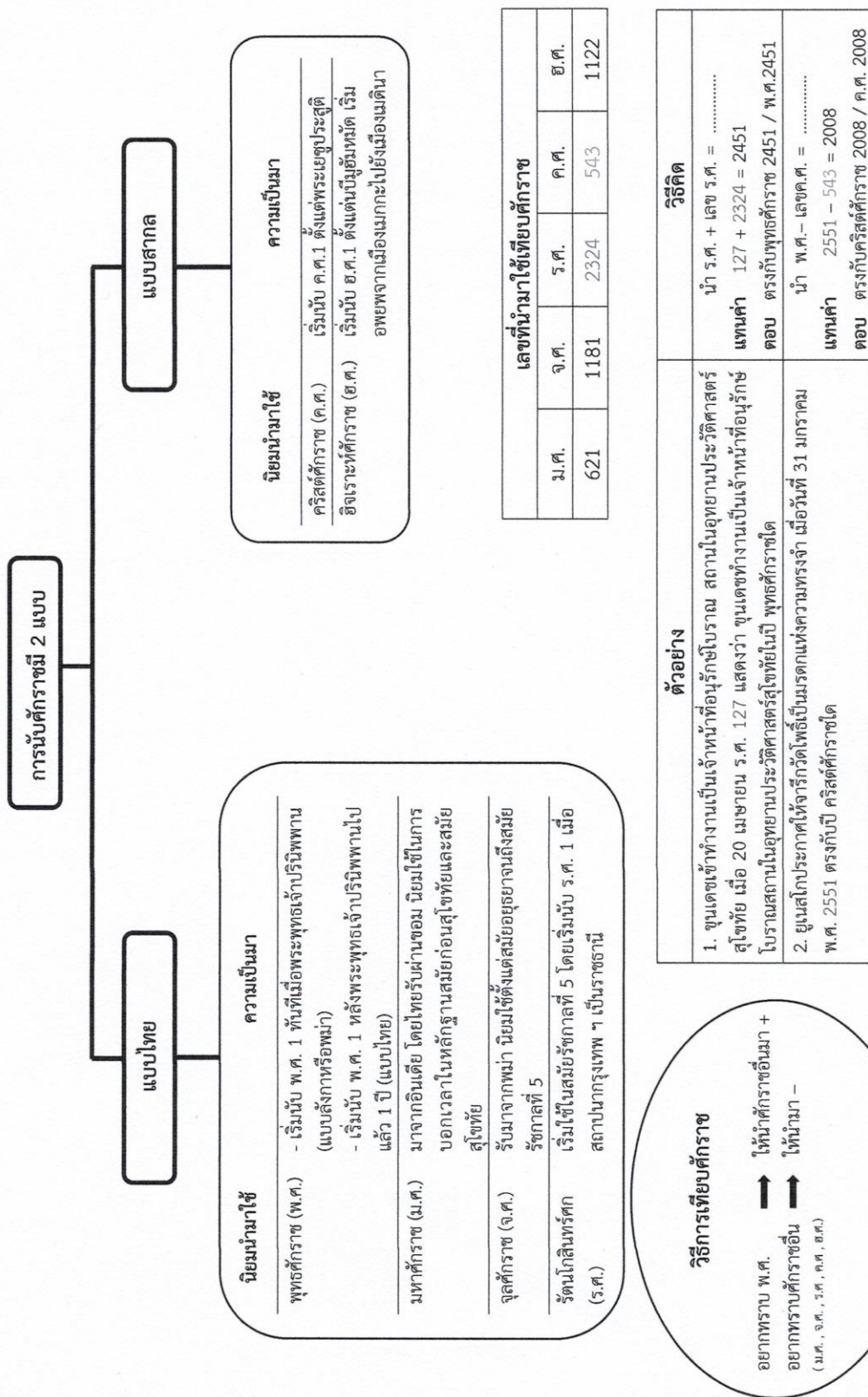
19) ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการใช้นโยบายการคลังในการแก้ปัญหาหนี้ที่ประเทศมีภาวะเงินเฟ้อสูง (o-net 64)

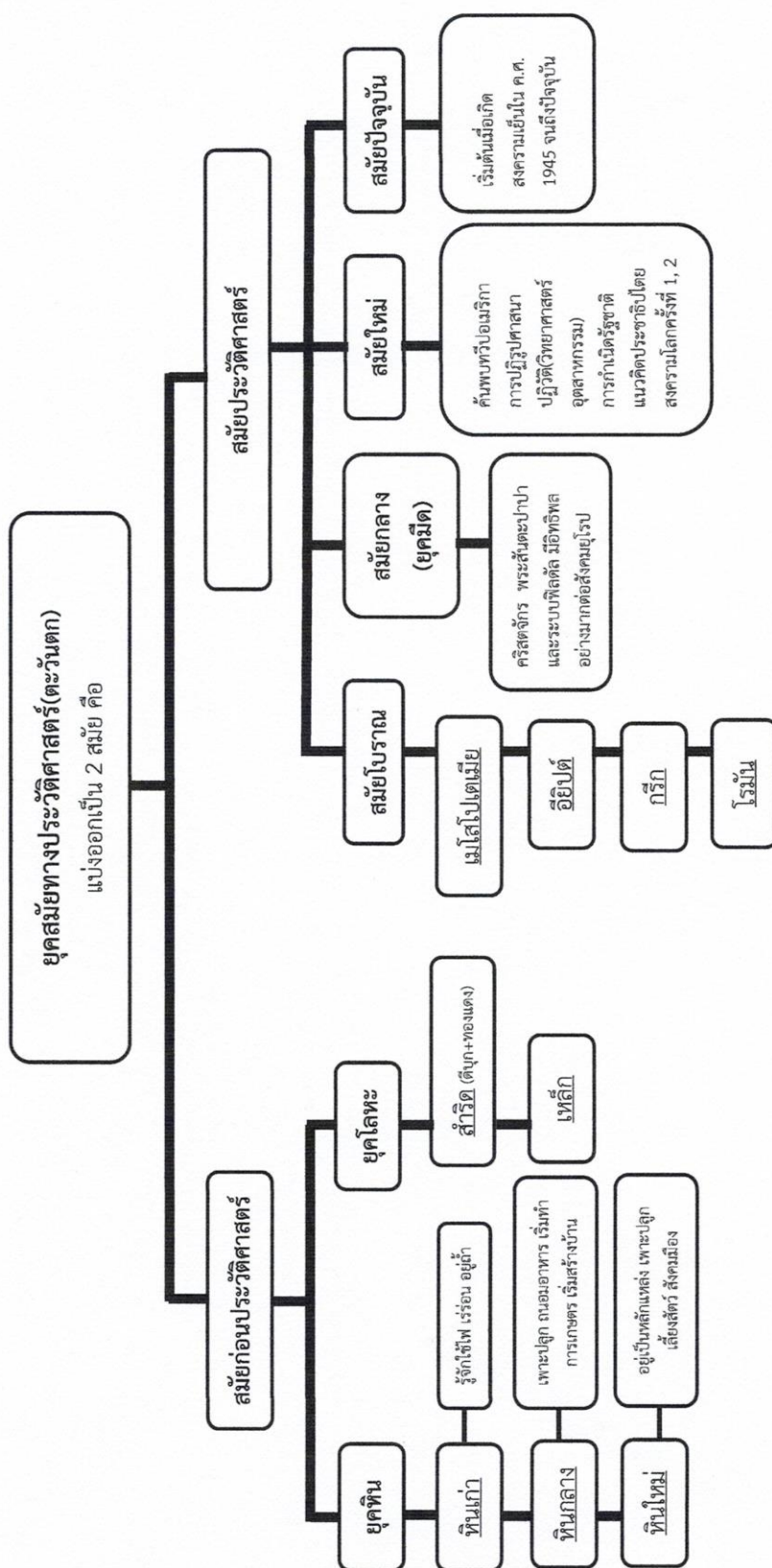
1. รัฐบาลใช้งบประมาณแบบเกินดุล
2. รัฐบาลลดการใช้จ่ายด้านการลงทุน
3. ธนาคารกลางเพิ่มอัตรารับช่วงซื้อลด
4. ธนาคารกลางซื้อหลักทรัพย์จากธนาคารพาณิชย์
5. รัฐบาลลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

20) ข้อใดเป็นลักษณะของตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาดที่มีความเหมือนกับตลาดผู้ขายน้อยราย (o-net 62)

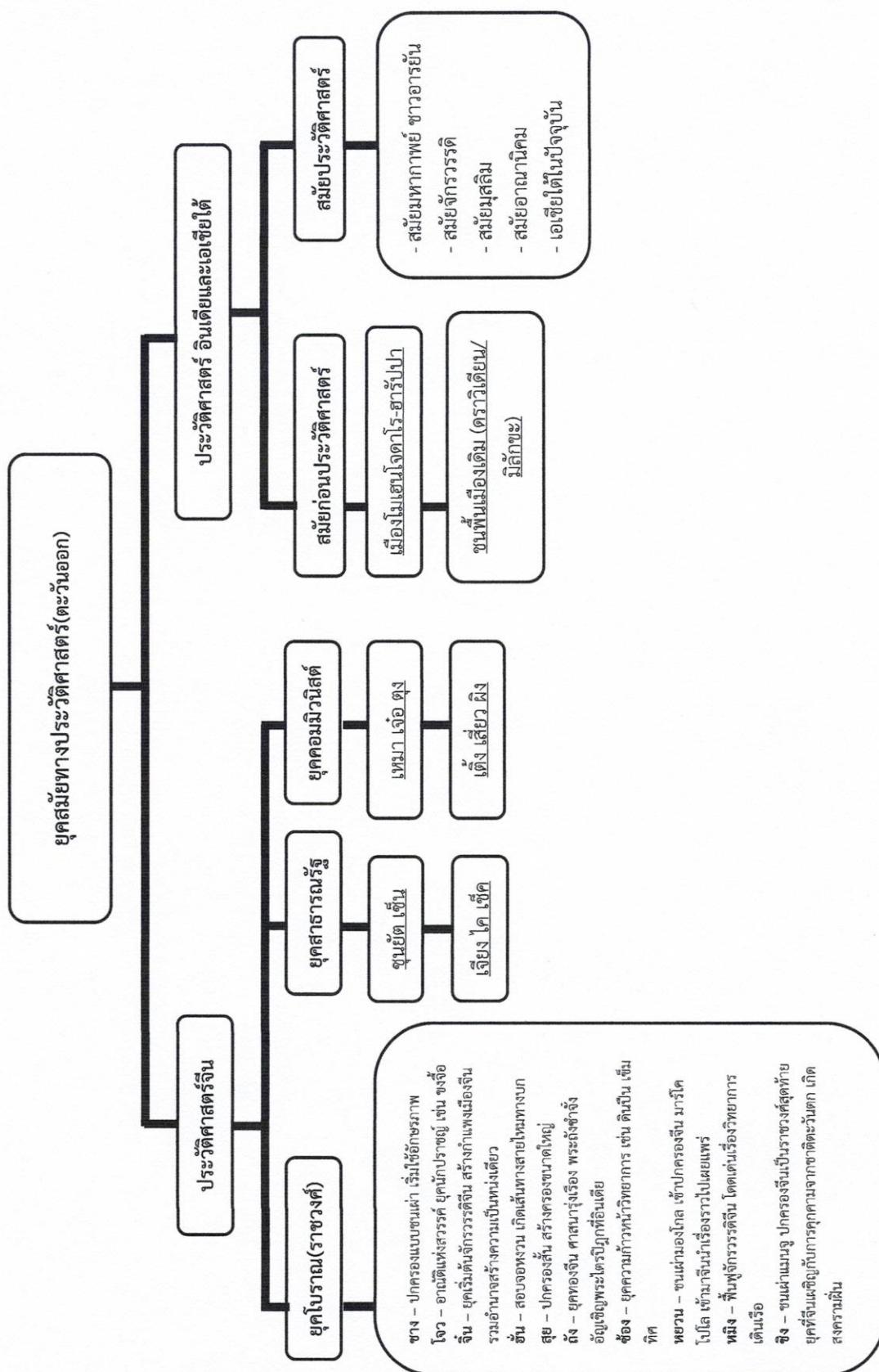
1. มีผู้ผลิตจำนวนน้อย
2. นิยมแข่งขันด้านโฆษณา
3. การเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตเป็นไปอย่างเสรี
4. การเข้าและออกตลาดเป็นไปอย่างเสรี
5. สินค้ามีความแตกต่างกัน แต่ทดแทนกันได้

ประวัติศาสตร์

สรุปประวัติศาสตร์ไทย

1. แคว้นโยนกเชียงแสน (ประมาณพุทธศตวรรษที่ 12-16) เก่าแก่ที่สุด

- ตั้งเมืองที่ เชียงราย ริมแม่น้ำกก
- กษัตริย์องค์แรกคือ พระเจ้าสิงหนวัติ มีกษัตริย์ปกครองต่อถึง 45 พระองค์
- การล่มสลาย ถูกคุกคามจากอาณาจักรพุกาม (เมียนมาร์) และภัยธรรมชาติ เมืองจึงถล่มจมลงกลายเป็นหนองน้ำขนาดใหญ่ พระเจ้าไชยสิริอพยพคนไปสร้างเมืองใหม่คือ ไตรตรังษ์ (กำแพงเพชร)

2. แคว้นหริภุญธรเงินยาง (ประมาณพุทธศตวรรษที่ 16-พ.ศ. 1893)

- เกิดเมื่อ ปู่ลาวจง หัวหน้ากลุ่มคนบนดอยตุงนำบริวารมาสร้างเมืองที่แม่น้ำกก ก่อตั้งราชวงศ์ลาวจกราช
- การขยายอำนาจ ส่งลูกชายไปสร้างเมืองใหม่ และให้อภิเษกสมรสกับพระราชธิดารัฐอื่น เป็นการสร้างสัมพันธ์ทางเครือญาติ กษัตริย์ มี 25 พระองค์
- การสิ้นสุด พระยามังรายรวบรวมเมืองใกล้เคียง (อ่างสิทธิ์สายเลือด) สร้างเป็นเชียงราย (ราชธานีใหม่) ขยายอำนาจถึงสร้างราชธานีใหม่ในลุ่มน้ำปิง ยึดแคว้นหริภุญชัย (ส่งไปศึกษาไปอยู่) ไปสร้างเมือง เวียงกุมกาม (เชียงใหม่) สร้างนพบุรีศรีนครพิงค์เชียงใหม่ เกิดอาณาจักรล้านนา

3. แคว้นพะเยา (พ.ศ.1640-1881)

- ศูนย์กลางอยู่ที่ เมืองพะเยา (เชิงดอยแม่น้ำอิง)
- เชื้อสาย ขุนจอมธรรมเป็นเชื้อสายของปู่ลาวจง
- ความสัมพันธ์ พระยาจำเมือง เรียนวิชาสำนักสุกพันตฤณีกรุงละโว้ ร่วมสำนักกับพ่อขุนรามคำแหง อาณาจักรสุโขทัย และพระยามังราย แห่งแคว้นหริภุญธรเงินยาง
- การรุกราน พระยามังรายจะยึดพะเยา พระยาจำเมืองเจรจาอมยกเขตแดนคน 500 หลังคาเรือนให้ ต่อมา สหายทั้ง 3 พระองค์ทำสัญญาเป็นมิตรกัน เมื่อพระยาจำเมืองสวรรคตความสัมพันธ์นั้นก็เสื่อมลง
- การสิ้นสุด พระยาคำฟูแห่งล้านนาชวนพระยาล้านนายกมาตีแคว้นพะเยา ทำให้ต่อมาถูกรวมเข้ากับอาณาจักรล้านนา

4. อาณาจักรล้านนา (พ.ศ.1839-2442)

- ยุคต้น พระยามังรายสร้างเมืองเชียงใหม่ (ราชธานี) ลำพูนเป็นศูนย์กลางทางศาสนาพุทธ และเชียงรายเป็นเมืองอุปราช ทรงตรากฎหมายที่เรียกว่า “มังรายศาสตร์” ศาสนา สร้างเจดีย์กู่คำหลวง วัดเจดีย์เหลี่ยม (เวียงกุมกาม) พระอารามจัตกานโดม (วัดช้างค้ำ) พระยามังรายสิ้นพระชนม์ พ.ศ. 1854
- ยุคกลาง พระเจ้ากือนากษัตริย์ (กษัตริย์องค์ที่ 6) เข้าอยู่ยุคเจริญรุ่งเรือง
- เจริญสูงสุดสมัยพระเจ้าติโลกราช (กษัตริย์องค์ที่ 9) ทรงขยายอาณาเขตอย่างกว้างขวาง ทำสงครามต่อเนื่องกับอยุธยาได้นานถึง 14 ปี ศาสนา ได้สร้างวัดป่าแดง และวัดมหาโพธาราม (เจ็ดยอด) และจัดสังคายนา

พระไตรปิฎกที่วัดนี้ใน พ.ศ. 2020 และอัญเชิญพระแก้วมรกตจากลำปางมาประดิษฐานที่เชียงใหม่ด้วย มีการเขียนคัมภีร์ทางศาสนาไว้มาก รวมถึงตำนานและชาดกแบบลังกา

- ยุคเสื่อม ในสมัยพระยาเกศครองราชย์จนถึงช่วง พ.ศ. 2101 เกิดความเสื่อมถอยและการตกเป็นประเทศราชของพม่า เหตุเพราะปัจจัยภายใน ความสัมพันธ์ทางเครือญาติลดความสำคัญลง ขุนนางมาอำนาจ กษัตริย์อ่อนแอ เศรษฐกิจตกต่ำ และการขยายอำนาจของราชวงศ์ตองอู
- รวมประเทศ พ.ศ. 2317 สมัยธนบุรี ผู้นำล้านนาสวามิภักดิ์ต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ล้านนาจึงเป็นประเทศราชของไทย จนกระทั่งถูกรวมเป็นส่วนหนึ่งของประเทศไทยใน พ.ศ. 2442 (รัชกาลที่ 5)

5. อาณาจักรสุโขทัย (พ.ศ.1792-2006)

- ที่ตั้ง ตั้งอยู่ที่ราบภาคกลางตอนบนบริเวณลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนบนและลำน้ำสาขา
- กษัตริย์องค์แรก พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

ปัจจัยที่ส่งเสริมให้สุโขทัยเป็นเมืองหลัก (ผู้นำ)

ปัจจัยภายใน

1. ทำเลที่ตั้ง เป็นชุมทางของการค้าขาย และเป็นจุดที่มีอารยธรรมพม่า มอญ และเขมรมาบรรจบกัน
2. ความสามัคคีของคนไทย
3. ความสามารถของผู้นำ

ปัจจัยภายนอก

1. การเสื่อมอำนาจของเขมร
2. การสร้างความสัมพันธ์กับจีน ในรูปแบบการค้า

การเมืองสมัยสุโขทัย พ.ศ. 1792-1921 (ยุคอิสระ) พ.ศ. 1921-2006 (เมืองประเทศราช)

การขยายอาณาเขต หัวเมืองต่าง ๆ รวมกันอย่างหลวม ๆ ความสัมพันธ์ขึ้นอยู่กับกษัตริย์แต่ละพระองค์ นอกจากนี้ยังไม่มีเสถียรภาพในการปกครอง เปิดโอกาสให้แทรกแซงง่าย

เศรษฐกิจสมัยอยุธยา

- เกษตร มีการสร้างนบคันดินกักเก็บน้ำ ฝาย และคูคลอง เชื่อว่าเลี้ยงตนเองได้
- การค้า แบ่งออกเป็นการค้าระหว่างหัวเมืองกับการค้าต่างประเทศ มีความเจริญรุ่งเรืองมาก ไม่มีการเก็บภาษีผ่านด่าน
- หัตถกรรมที่สำคัญคือ เครื่องสังคโลก

สังคมสมัยสุโขทัย มีรากฐานมาจากเผ่าหรือชาวบ้าน นับถือพระพุทธศาสนา ประชากรไม่มาติดต่อกันได้สะดวก ผู้นำดูแลกันอย่างใกล้ชิด ความแตกต่างของวิถีชีวิตจึงมีไม่มากนัก สุโขทัยเป็นสังคมที่ยังไม่มีความซับซ้อน ชนชั้นประกอบด้วย กษัตริย์ เจ้านาย ขุนนาง เป็นชนชั้นปกครอง ไพร่และทาสเป็นชั้นได้ปกครอง และพระสงฆ์เป็นที่เคารพของชั้นอื่น ๆ

- การล่มสลาย เนื่องจากการเข้าแทรกแซงทางการเมืองของอาณาจักรอยุธยา

6. แคว้นสุพรรณภูมิ (พุทธศตวรรษที่ 18-พ.ศ. 1893)

- ที่ตั้ง ศูนย์กลางอยู่ที่เมืองสุพรรณภูมิ ริมแม่น้ำสุพรรณบุรี
- นับถือพระพุทธศาสนานิกายเถรวาท รับอิทธิพลจากแคว้นนครชัยศรี
- การสิ้นสุด พระเจ้าอู่ทองรวมแคว้นสุพรรณภูมิกับละโว้ และสถาปนาอาณาจักรอยุธยาในปี 1893

7. อาณาจักรอยุธยา (พ.ศ.1893-2310) เจริญยาวนาน 417 ปี

ปัจจัยภายใน

1. กรุงศรีอยุธยามีชัยภูมิที่เหมาะสม คือ มีแม่น้ำล้อมรอบ
2. กรุงศรีอยุธยามีดินดีและน้ำท่าอุดมสมบูรณ์
3. กรุงศรีอยุธยาตั้งอยู่บริเวณที่ราบภาคกลาง สามารถคุมทางคมนาคมหรือการค้า

ปัจจัยภายนอก ช่วงเวลานั้นเขมรหมดอำนาจ ไม่สามารถต้านทานทัพไทยได้

การเมืองในสมัยอยุธยา

ปล่อยเมืองลูกหลวงปกครองตนเอง

เสียกรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2112 ประกาศอิสรภาพใน พ.ศ. 2127

เสียกรุงครั้งที่ 2 พ.ศ. 2310

การเมืองเป็นแบบให้อำนาจแก่ขุนนางเท่าเทียมกับเจ้านายจนบางครั้งเมื่อพระมหากษัตริย์สิ้นพระชนม์ลงเกิดการแย่งชิงบรรลัภ์ขึ้น ผู้ชนะจะได้เป็นพระมหากษัตริย์และได้กำจัดผู้แพ้เป็นเช่นนี้จนสิ้นรัชสมัยของอยุธยา

เศรษฐกิจสมัยอยุธยา

1. เกษตร ส่วนใหญ่ปลูกข้าว รัฐมีรายได้จากอากรนา (หางข้าว) สมัยพระนารายณ์มหาราชทรงเปลี่ยนการเก็บข้าวมาเก็บเงิน ไร่ละสลึง

2. การค้า เนื่องจากเป็นเศรษฐกิจแบบพอยังชีพ จึงค้าขายกันอย่างจำกัดกับต่างประเทศ รัฐใช้วิธีการผูกขาดการค้าโดยผ่าน พระคลังสินค้า ต้องขายผลผลิตให้รัฐ และรัฐจะเป็นผู้ขายสินค้าให้ต่างประเทศ

3. การเก็บภาษีอากร ไพร่ หรือประชาชน ต้องเสียภาษีให้พระมหากษัตริย์ รัฐมีรายได้จาก จกอบส่วน ฤชา ภาษีสินค้าขาเข้าและภาษีสินค้าขาออกจากการค้ากับต่างประเทศ

สังคมสมัยอยุธยา แบ่งเป็น 2 ระบบชัดเจนคือ

1. ระบบไพร่ เป็นการควบคุมแรงงานตามระดับชั้น ให้มุลนายควบคุมไพร่ หากเป็นไพร่ที่ไม่มีสังกัดจะถูกส่งเข้าวัง (เป็นคนของหลวง) สังกัดกรมกองราชธานี ขึ้นตรงต่อพระมหากษัตริย์ การปฏิรูปสมัยพระบรมไตรโลกนาถ ทำให้เกิดไพร่หลวงและไพร่ที่พระมหากษัตริย์ทรงพระราชทานให้ขุนนาง เรียกว่า ไพร่สม

2. ระบบศักดินา เป็นการจำแนกฐานะทางสังคม เพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ สิทธิ อภิสิทธิ์ แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ

- ชนชั้นปกครอง พระมหากษัตริย์/ พระราชวงศ์ หรือเจ้านาย/ ขุนนางหรือ ข้าราชการ
พระสงฆ์ (ชนชั้นพิเศษ)
- ชนชั้นที่ถูกปกครอง ไพร่/ ทาส

ความเสื่อมของอาณาจักรอยุธยา

- ปัจจัยภายใน การแย่งชิงอำนาจทางการเมืองในหมู่เจ้านายและขุนนาง/ ความอ่อนแอของผู้นำ
- ปัจจัยภายนอก การขยายอำนาจของพม่า

8. อาณาจักรธนบุรี (พ.ศ. 2310-2325)

สาเหตุที่ย้ายราชธานีมาที่ธนบุรี

1. เป็นเมืองหน้าด่าน
2. ตั้งอยู่ในทำเลค้าขายสะดวก หากมีข้าศึกก็หนีไปหัวเมืองชายทะเลได้
3. มีดินน้ำอุดมสมบูรณ์
4. มีป้อมสมัยอยุธยา 2 แห่ง ป้องกันข้าศึกได้
5. มีขนาดไม่ใหญ่มาก เหมาะกับกำลังคนที่มีอยู่

ปลายรัชสมัย เกิดกบฏพระยาสรรรค์ขึ้น สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกที่กำลังยกทัพไปตีพม่าจึงย้อนกลับมาปราบกบฏ พระเจ้าตากซึ่งในเวลานั้นเชื่อว่า ทรงวิกลจริต ชาวบ้านต่างหวาดกลัว จึงได้รับโทษประหาร ต่อมาสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก (รัชกาลที่ 1) จึงปราบดาภิเษกขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์ สิ้นรัชสมัยกรุงธนบุรี

9. อาณาจักรรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2325-ปัจจุบัน)

การพัฒนาของไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น (รัชกาลที่ 1-3)

- การปกครองในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขสูงสุด
- การปกครองส่วนกลาง มีลักษณะดังนี้ คือ มีอัครมหาเสนาบดี 2 ตำแหน่ง และมีตุลาการทั้ง 4 ฝ่าย ภายใต้การดูแลของสมุหนายก
- การปกครองส่วนภูมิภาค ได้มีการแบ่งหัวเมืองเป็น 3 ประเภท คือหัวเมืองชั้นใน หัวเมืองชั้นนอก หัวเมืองประเทศราช

- ในสมัยรัชกาลที่ 1 มีการชำระและรวบรวมกฎหมายเก่าขึ้นเป็นประมวลกฎหมายเรียกว่า “กฎหมายตราสามดวง” ตราทั้งสามคือ ตราราชสีห์ ตราคชสีห์ และตราบัวแก้ว
- การศึกษามีศูนย์กลางอยู่ที่ วัด วัง และตำหนักเจ้านาย
- รัชกาลที่ 3 โปรดให้จารึกตำราการแพทย์แผนโบราณ ไว้ที่วัดพระเชตุพน (วัดโพธิ์)
- ด้านศาสนา มีการทำนุบำรุงศาสนา มีการออกกฎหมายสำหรับพระสงฆ์ และมีการสร้างวัดสำคัญๆ
- ในสมัยรัชกาลที่ 2 มีการสร้าง และปฏิสังขรณ์วัดเป็นจำนวนมาก
- ความสัมพันธ์กับประเทศตะวันตกได้ขยายตัวมาก ขาดิตะวันตักเข้ามาติดต่อกับไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ตอนต้นมากขึ้นกว่าครั้งอดีต

การพัฒนาของไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ สมัยปรับปรุงปฏิรูปประเทศ (รัชกาลที่ 4-ต้นรัชกาลที่ 7)

คือช่วงตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 จนถึงก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของประวัติศาสตร์ไทยตอนนี้ อยู่ที่กำลังทำ “สนธิสัญญาเบาว์ริง” ในสมัยรัชการที่ 4 ผลจากการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงทำให้สภาพสังคมไทยเปลี่ยนแปลง ทั้งในด้านการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อนำประเทศให้เจริญก้าวหน้าตามแบบอารยธรรมตะวันตก มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านการปกครอง

- ในสมัยรัชกาลที่ 4 ทรงแก้ไขเปลี่ยนแปลงประเพณีบางอย่างเพื่อให้ราษฎรมีโอกาสใกล้ชิดกับพระมหากษัตริย์ คือ เปิดโอกาสให้ราษฎรเข้าเฝ้าได้โดยสะดวก ให้ราษฎรเข้าเฝ้าถวายฎีการ้องทุกข์ได้ ในขณะที่ทรงเสด็จพระราชดำเนิน
- ในสมัยรัชกาลที่ 5 โปรดให้ยกเลิกการปกครองแบบจตุสดมภ์ และจัดแบ่งหน่วยราชการเป็นกรมต่าง ๆ 12 กระทรวง มีเสนาบดีเป็นเจ้ากระทรวง การปกครองส่วนภูมิภาค ทรงยกเลิกการจัดหัวเมืองที่แบ่งเป็นเมืองชั้น เอก โท ตรี และจัตวา แบ่งการปกครองส่วนภูมิภาคเป็นจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน และการปกครองส่วนท้องถิ่นเริ่มจัดการทดลองแบบ “สุขาภิบาล” ขึ้นเป็นครั้งแรก

2. การปฏิรูปกฎหมายและการศาล

- ในรัชกาลที่ 4 ทรงตรากฎหมายขึ้นหลายฉบับ เพื่อให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพบ้านเมือง เช่น กฎหมายเกี่ยวกับมรดก สินสมรส ฯลฯ
- ในสมัยรัชกาลที่ 5 มีกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ (พระบิดาแห่งกฎหมายไทย) เป็นกำลังสำคัญ มีการจัดตั้งโรงเรียนสอนวิชากฎหมาย จัดตั้งกระทรวงยุติธรรมขึ้น

3. ด้านเศรษฐกิจ

ภายหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง (รัชกาลที่ 4) แล้ว การค้าของไทยเจริญก้าวหน้าขึ้นมาก ทำให้มีการปรับปรุงด้านเศรษฐกิจ เช่น

- ในรัชกาลที่ 4 ทรงเปลี่ยนการใช้เงินพดด้วงมาเป็นเงินเหรียญ มีการชุดคลอง ตัดถนนเพิ่มขึ้นหลายสาย
- ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้เปลี่ยนมาตราเงินไทยมาใช้ระบบทศนิยม ใช้ทองคำเป็นมาตรฐานเงินตราแทนเงิน ให้ใช้เหรียญบาท เหรียญสลึง และเหรียญสตางค์แทนเงินแบบเดิม มีการจัดตั้งธนาคารของเอกชนขึ้นเป็นครั้งแรก คือ “แบงก์สยามกัมมาจล” ปัจจุบันคือ “ธนาคารไทยพาณิชย์”
- ในสมัยรัชกาลที่ 6 โปรดให้ตั้ง “คลังออมสิน” ขึ้น ปัจจุบันคือ “ธนาคารออมสิน”

4. ด้านการศึกษา

ผู้มีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาของไทยตามแบบสมัยใหม่ คือ คณะมิชชันนารีอเมริกัน ในสมัยรัชกาลที่ 4 ก็ได้ตั้งโรงเรียนชายขึ้นที่ตำบลสำเภาฯ ซึ่งปัจจุบันคือ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ส่วนโรงเรียนสตรีแห่งแรกในไทยคือ โรงเรียนกุลสตรีวังหลัง ปัจจุบันคือ โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

5. ด้านศาสนา

รัชกาลที่ 4 โปรดให้สร้างวัดขึ้นหลายแห่ง เช่น วัดโสมนัสวิหาร วัดราชประดิษฐ์ วัดปทุมวนาราม ในสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงมีพระกรณียกิจที่สำคัญคือ โปรดให้จัดตั้งสถานศึกษาสำหรับพระสงฆ์ขึ้น 2 แห่ง ซึ่งต่อมาเป็นมหาวิทยาลัยของสงฆ์มีการศึกษาถึงระดับปริญญาเอก คือ “มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรญาณ” วัดบวรนิเวศวิหาร และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

6. ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี

ในสมัยรัชกาลที่ 4 ทรงประกาศให้ข้าราชการสวมเสื้อเวลาเข้าเฝ้า ทรงให้เสรีภาพประชาชนในการนับถือศาสนา และประกอบอาชีพ ให้ข้าราชการสวมเสื้อราชปะแตน และสวมหมวกอย่างยุโรป ข้าราชการทหารแต่งเครื่องแบบตามแบบตะวันตก ทรงเลิกประเพณีหมอบคลานเข้าเฝ้าและให้ยืนเข้าเฝ้าแทน ยกเลิกการโกนผมเมื่อพระมหากษัตริย์สวรรคต

7. ด้านศิลปกรรม

- รัชกาล 6 เริ่มมีการก่อสร้างแบบตะวันตก เช่น พระราชวังสราญรมย์ พระนครคีรี จังหวัดเพชรบุรี ประติมากรรม ได้แก่ พระพุทธรูปชินราชจำลอง วัดเบญจมบพิตร
- พระราชานิพนธ์ที่สำคัญ ได้แก่ พระราชพิธีสิบสองเดือน เงาะป่า ด้านดนตรีและการแสดงละคร มีความรุ่งเรือง มีการแสดงละครเพิ่มขึ้นหลายประเภท เช่น ละครร้อง ละครพูด ด้านวรรณคดี ได้มีพระราชนิพนธ์หลายเรื่อง เช่น “เวนิสวานิช” “พระพุทเจ้าตรัสรู้อะไร”

แนวข้อสอบประวัติศาสตร์สากล

1) กลุ่มประเทศตามข้อใดต่อไปนี้เป็นสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน)

(o-net ปี 60)

1. ไทย เวียดนาม ลาว เมียนมา กัมพูชา
2. ไทย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ จีน สิงคโปร์
3. ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ญี่ปุ่น
4. ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย อินเดีย สิงคโปร์
5. ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย บรูไนดารุสซาลาม เกาหลีใต้

2) อักษรกระดองเต่าเป็นอักษรของอารยธรรมใด (o-net ปี60)

1. เมโสโปเตเมีย
2. อินเดีย
3. จีน
4. อียิปต์
5. กรีก

3) ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับเหตุการณ์ในสมัยกลางของประวัติศาสตร์สากล (o-net ปี61)

1. “ยุคแห่งศรัทธา” เป็นอีกชื่อหนึ่งที่ใช้เรียกสมัยกลางในประวัติศาสตร์สากล
2. ระบอบการปกครองแบบฟิวดัลเป็นระบอบการปกครองที่กษัตริย์ไร้พระราชทานอำนาจในทางปฏิบัติ
3. “เจตนารมณ์ของพระเป็นเจ้า” เป็นหนึ่งในสาเหตุที่กระตุ้นให้ชาวคริสต์เข้าร่วมรบในสงครามครูเสด
4. สงครามครูเสดมีส่วนช่วยทำลายระบอบการปกครองแบบฟิวดัลและระบบเศรษฐกิจแบบแมนเนอร์
5. ลอร์ดไม่มีสิทธิจัดตั้งศาลเพื่อพิจารณาคดีความในแมนเนอร์ของตน

4) ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง (o-net ปี61)

1. ชาวสุเมเรียนคิดประดิษฐ์ตัวอักษรคูนิฟอร์มหรืออักษรลิ่ม
2. กฎหมายฮัมมูราบีของจักรวรรดิบาบิโลเนีย มีรากฐานส่วนหนึ่งมาจากกฎหมายของพวกสุเมเรียน
3. “คัมภีร์มรรณะ” นับเป็นวรรณกรรมชิ้นสำคัญของอารยธรรมไมซีนี
4. ชาวฟินิเซีย อาศัยอยู่ตามชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และมีความสามารถทางการค้าและการเดินเรือ
5. ชาวอโมไรต์เป็นผู้สถาปนาจักรวรรดิบาบิโลเนียขึ้นเมื่อประมาณ 2,000 ปีก่อนคริสต์ศักราช

5) ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของสังคมในยุคหินใหม่ (o-net ปี62)

1. การดำรงชีวิตอยู่ในสภาพวิถีชีวิตแบบชุมชนเมือง
2. มนุษย์ตั้งถิ่นฐานเป็นหลักแหล่ง ไม่อพยพเคลื่อนย้าย
3. มนุษย์รู้จักการเกษตรกรรมคือการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์
4. ประดิษฐ์ลวดลายลงบนเครื่องปั้นดินเผา ไม่นิยมวาดภาพตามผนังถ้ำ
5. เครื่องมือเครื่องใช้ที่เป็นหินมีความแหลมคม เพิ่มประโยชน์ใช้สอยมากขึ้น

6) ข้อใดคือหลักฐานที่สะท้อนยุคประวัติศาสตร์ได้ดีที่สุด (o-net ปี63)

1. แท่นพิมพ์
2. เข็มเย็บผ้า
3. ภาพแกะสลัก
4. รถศึกเทียมม้า
5. บ้านเรือนของประชาชน

7) ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับลัทธิจักรวรรดินิยม (o-net ปี63)

1. มิซซันนารีเป็นส่วนหนึ่งของแนวคิดการระดมคนผิวขาว
2. นายทุนยุโรปสะสมทุนจนต้องการนำกำไรไปลงทุนในประเทศอื่น
3. การปฏิวัติอุตสาหกรรมทำให้ยุโรปต้องการวัตถุดิบเพื่อป้อนโรงงาน
4. การมีอาณานิคมเป็นเครื่องแสดงถึงความยิ่งใหญ่ของประเทศของตน
5. ชาตินิยมยุโรปมุ่งเน้นเรื่องมนุษยธรรมให้ความช่วยเหลือประเทศที่ด้อยกว่า

8) ข้อใดไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงครึ่งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ 20 (o-net ปี64)

1. สงครามรัสเซีย – ญี่ปุ่น
2. การปฏิวัติของพรรคบอลเชวิก
3. การสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน
4. มกุฎราชกุมารออสเตรีย-ฮังการีถูกลอบสังหาร
5. การก่อตั้งองค์การสนธิสัญญาป้องกันภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

9) ข้อใดไม่สัมพันธ์กับการเมืองระหว่างประเทศสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่สอง (o-net ปี64)

1. สงครามเย็น (Cold War)
2. ทฤษฎีโดมิโน (Domino Theory)
3. หลักการมอนโร (Monroe Doctrine)
4. หลักการทรูแมน (Truman Doctrine)
5. การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ (Peaceful Co-existence)

10) ข้อใดไม่ใช่สาเหตุของการปฏิบัติเกษตรกรรม (o-net ปี64)

1. สินค้าเกษตรมีราคาสูงขึ้นจากอุปสงค์ที่เพิ่มมากขึ้น
2. เกษตรกรรู้จักการนำระบบการปลูกพืชหมุนเวียนมาใช้
3. การคิดค้นเครื่องจักรและเทคโนโลยีในการเกษตรแบบใหม่
4. การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรซึ่งเป็นผลมาจากความเจริญทางการแพทย์
5. การที่ธนาคารและสถาบันทางการเงินส่งเสริมการลงทุนในภาคการอุตสาหกรรมมากกว่าเกษตรกรรม

หมายเหตุ : ข้อสอบที่นำมาใช้เป็นข้อสอบฉบับจริงในปีการศึกษา 2560 – 2564

แนวข้อสอบประวัติศาสตร์ไทย

- 1) ข้อใดคือหลักฐานที่สะท้อนยุคประวัติศาสตร์ได้ดีที่สุด (ปี 2563)
  1. แผ่นพิมพ์
  2. เข็มเย็บผ้า
  3. ภาพแกะสลัก
  4. รถศึกเทียมม้า
  5. บ้านเรือนของประชาชน
- 2) “การสร้างพระมหาปราสาทสำเร็จได้ยกยอดเมื่อวันศุกร์ เดือน ๔ ขึ้น ๑๐ ค่ำ ปีมะโรง ฉศก จุลศักราช ๑๑๔๖” เหตุการณ์ดังกล่าวนี้เกิดขึ้นในปีพุทธศักราชใด (ปี 2564)
  1. พ.ศ. 2377
  2. พ.ศ. 2387
  3. พ.ศ. 2357
  4. พ.ศ. 2327
  5. พ.ศ. 2337
- 3) เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ไทยข้อใดที่ไม่สามารถระบุปีที่เกิดเหตุเป็น “รัตนโกสินทร์ศก” ได้ (ปี 2563)
  1. สงครามเก้าทัพ
  2. การออกพระราชบัญญัติเกณฑ์ทหารครั้งแรก
  3. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสยุโรปครั้งแรก
  4. การอัญเชิญพระพุทธรูปมหาธรรมราชาภิเศกมาจากรัตนบุรี (พระแก้วมรกต) มาจากนครเวียงจันทน์
  5. การเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของประธานาธิบดีลินดอน บี จอห์นสัน แห่งสหรัฐอเมริกาและภริยา
- 4) ดินแดนที่พ่อค้าชาวโปรตุเกสในสมัยอยุธยาตอนต้นเรียกว่า ลิกอร์ (Ligor) สันนิษฐานว่าตรงกับเมืองใด (ปี 2560)
  1. ปัตตานี
  2. นครศรีธรรมราช
  3. สุราษฎร์ธานี
  4. นครปฐม
  5. กาญจนบุรี
- 5) ข้อใดไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการดำเนินการเลิกระบอบทาสของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ปี 2564)
  1. การดำเนินการเพื่อให้ทาสสามารถไถ่ตนเองได้เร็วขึ้น
  2. การดำเนินการเพื่อป้องกันไม่ให้มีการขายตัวเป็นทาสอีกต่อไป
  3. การดำเนินการเรื่องการกำหนดเวลาที่ชัดเจนที่ทาสจะได้รับอิสรภาพ
  4. การดำเนินการที่รวดเร็วฉับไวเพื่อดึงกำลังคนเข้ามาให้ได้มากที่สุด
  5. การดำเนินการแบบค่อยเป็นค่อยไปเพื่อให้ทั้งนายเงินและทาสต่างมีเวลาเตรียมพร้อมกับความเปลี่ยนแปลง

6) กระทรวงใดในสมัยรัชกาลที่ 5 ที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานส่วนหนึ่งที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงคมนาคมในปัจจุบัน (ปี 2562)

1. กระทรวงยุติธรรม	2. กระทรวงธรรมการ
3. กระทรวงโยธาธิการ	4. กระทรวงยุทธนาธิการ
5. กระทรวงการต่างประเทศ	

7) “โครงการแผนการศึกษาในกรุงสยาม” ซึ่งเป็นแนวทางการจัดการศึกษาของไทยที่ได้แบบแผนการจัดการศึกษาของประเทศอังกฤษและฝรั่งเศส เริ่มเกิดขึ้นในรัชสมัยใด (ปี 2561)

1. รัชกาลที่ 4	2. รัชกาลที่ 5
3. รัชกาลที่ 6	4. รัชกาลที่ 7
5. รัชกาลที่ 8	

8) คำว่า “สวัสด์” ถูกกำหนดให้ใช้เป็นทางการ ในสมัยของนายกรัฐมนตรีท่านใด (ปี 2560)

1. จอมพล ป.พิบูลสงคราม
2. จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์
3. พระยามโนปกรณนิติธาดา
4. จอมพลถนอม กิตติขจร
5. พันเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา (พจน์ พหลโยธิน)

9) นายกรัฐมนตรีไทยท่านใดที่ไม่ได้พ้นจากตำแหน่งจากการทำรัฐประหาร (ปี 2564)

1. นายบรรหาร ศิลปอาชา
2. นายธานินทร์ กรัยวิเชียร
3. จอมพล ป.พิบูลสงคราม
4. พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ
5. พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

10) นายทหารท่านใดที่ขึ้นสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีด้วยกระบวนการลงสมัครรับเลือกตั้งตามกติกาทางการเมือง (ปี 2562)

1. พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
2. พลเอก เปรม ติณสูลานนท์
3. พลเอก สุจินดา คราประยูร
4. พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ
5. พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์

หมายเหตุ: ข้อสอบที่นำมาใช้เป็นข้อสอบฉบับจริงในปีการศึกษา 2560-2564

ฝึกฝนเพิ่มอีกนิด!! ประวัติศาสตร์ไทย ม.6

- 1) ถ้าครูอิศราต้องการพานักเรียนไปดูโบราณสถานที่เกี่ยวข้องกับศิลปะลพบุรี ครูอิศราต้องไปที่แห่งใด (ปี 60)
  1. พระราชวังนารายณ์ราชนิเวศน์ จังหวัดลพบุรี
  2. วัดพระศรีสรรเพชญ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
  3. วัดพระธาตุหริภุญชัย จังหวัดลำพูน
  4. พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม
  5. ปราสาทเมืองสิงห์ จังหวัดกาญจนบุรี
- 2) ศาสนสถานแบบเขมรโบราณที่เรียกว่าปราสาทหินบางที่พบศิลาจารึกระบุว่าเป็นโรคยาสาธา หรือโรงพยาบาล สันนิษฐานว่าเป็นสิ่งก่อสร้างที่สร้างขึ้นในรัชสมัยของกษัตริย์เขมรโบราณพระองค์ใด (ปี 61)
  1. พระเจ้าชัยวรมันที่ 2
  2. พระเจ้าสุริยวรมันที่ 1
  3. พระเจ้ามเหศวรธรรมัน
  4. พระสุริยวรมันที่ 2
  5. พระเจ้าชัยวรมันที่ 7
- 3) โบราณสถานในประเทศไทยข้อใดมีความเกี่ยวข้องกับอาณาจักรกัมพูชาโบราณมากที่สุด (ปี 63)
  1. พระบรมธาตุนครศรีธรรมราช
  2. ปราสาทสามยอด จังหวัดลพบุรี
  3. พระบรมธาตุไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
  4. วัดไชยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
  5. พระปรางค์วัดอรุณราชวราราม กรุงเทพมหานคร
- 4) ข้อใดไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยอยุธยา (ปี 61)
  1. องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม
  2. ป้อมวิไชยประสิทธิ์ กรุงเทพมหานคร
  3. ศิลาจารึกวัดจุฬามณี จังหวัดพิษณุโลก
  4. จารึกลานทองวัดส่องคบ จังหวัดชัยนาท
  5. ซากเตาเผาโบราณบริเวณแม่น้ำน้อย จังหวัดสิงห์บุรี
- 5) ข้อใดไม่ใช่เหตุปัจจัยโดยตรงของการเกิดรัฐโบราณในดินแดนประเทศไทยช่วงก่อนพุทธศตวรรษที่ 18 (ปี 64)
  1. ที่ราบลุ่มแม่น้ำ
  2. พื้นที่ชายฝั่งทะเล
  3. เส้นทางการค้าทางบก
  4. ศาสนาและวัฒนธรรมอินเดีย
  5. การแผ่ขยายอิทธิพลของจักรวรรดิจีน

6) ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยสำคัญอันเป็นรากฐานของสถาปนากรุงศรีอยุธยาในปลายพุทธศตวรรษที่ 19 (ปี 62)

1. วัฒนธรรมตะวันตก
2. การติดต่อค้าขายกับจีน
3. วัฒนธรรมทวารวดีและวัฒนธรรมเขมร
4. สภาพภูมิประเทศของกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา
5. สายสัมพันธ์ทางเครือญาติของชนชั้นปกครอง

7) ข้อใดไม่ใช่ความสำคัญของ แม่น้ำเจ้าพระยา ในประวัติศาสตร์ไทย ก่อนพุทธศตวรรษที่ 24 (ปี 63)

1. เส้นทางเดินทัพ
2. เส้นทางลำเลียงและขนส่งสินค้า
3. การประกอบโบราณราชประเพณี
4. แหล่งที่ตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนของคนไทย
5. การป้องกันภัยคุกคามจากจักรวรรดินิยมตะวันตก

8) จดหมายเหตุฟานฟลีต (จดหมายเหตุวันวลิต) ไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานในการศึกษาประเด็นใดในประวัติศาสตร์ไทยได้ (ปี 63)

1. พระราชประวัติสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง
2. เหตุการณ์ทางการเมืองในสมัยราชวงศ์สุโขทัย
3. ความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรอยุธยากับฮอลันดา
4. ความสัมพันธ์กับฝรั่งเศสในสมัยราชวงศ์ปราสาททอง
5. สภาพของราชอาณาจักรสยามในคริสต์ศตวรรษที่ 17

9) การศึกษาเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ในข้อใดที่ใช้พระราชพงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐอักษรนิติ์เป็นหลักฐานได้ (ปี 64)

1. การทำสังคายนาชำระพระไตรปิฎกของพระเจ้าติโลกราช
2. การปกครองเมืองนครศรีธรรมราชในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
3. การสถาปนาวัดพระศรีรัตนมหาธาตุเมืองพิษณุโลกในรัชกาลสมเด็จพระมหาธรรมราชาลิไท
4. การสถาปนาพระศรีรัตนมหาธาตุในกรุงศรีอยุธยาในรัชกาลสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 1 (ขุนหลวงพะงั่ว)
5. การตรวจชำระกฎหมายเก่าเพื่อรวบรวมเป็นประมวลกฎหมายใหม่ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

10) ปัจจัยในข้อใดมีความสำคัญน้อยที่สุดต่อการดำรงรักษาพระราชอำนาจและเสถียรภาพแห่งราชบัลลังก์ของพระมหากษัตริย์ในสมัยอยุธยาและต้นรัตนโกสินทร์ (ปี 63)

1. ไพร่หลวงและกำลังทหาร
2. การยอมรับจากราษฎรในแผ่นดิน
3. บทบาทของพระสงฆ์และพราหมณ์
4. พระราชวงศ์และข้าราชการที่ใกล้ชิดและไว้วางพระทัยได้
5. พระปรีชาสามารถและความเข้มแข็งของพระมหากษัตริย์แต่ละพระองค์

11) สมเด็จพระราชินีนาถวิกตอเรียแห่งอังกฤษทรงครองราชย์สมบัติอยู่ในระยะเวลาที่ตรงกับรัชสมัยของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีพระองค์ใดบ้าง (ปี 62)

1. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย และพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
2. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
3. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
4. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
5. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

12) ข้อใดคือเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (ปี 62)

1. การสร้างจารึกวัดพระเชตุพน / การสงครามอนัมสยามยุทธ / การเปิดโรงพิมพ์หนังสือไทยของหมอบรัดเลย์
2. การเกิดวีรกรรมของท้าวสุรนารี / การสร้างสวนขวาในพระบรมมหาราชวัง / การสร้างสมุดภาพไตรภูมิฉบับหลวง
3. การจัดทำกฎหมายตราสามดวง / การสร้างพระเจดีย์เรือสำเภาที่วัดยานนาวา / การทำสัญญาเบอร์นีย์กับอังกฤษ
4. การค้าสำเภากับจีนทำรายได้สูงสุด / การสร้างพระปรางค์วัดอรุณราชวราราม / การสงครามระหว่างอังกฤษกับพม่าครั้งที่ 2
5. การสร้างโลหะปราสาทวัดราชนัสดาราม / การทรงพระราชนิพนธ์บทละครในเรื่องอิเหนา / การเปิดโรงเรียนที่วัดมหรณพาราม

13) เหตุการณ์ใดไม่ได้เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 (ปี 60)

1. การเสด็จประพาสต้น
2. การตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์
3. การจัดตั้งเคาน์ซิล ออฟ สเตต (Council of state)
4. การจัดตั้งมณฑลเทศาภิบาล
5. การสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

14) ข้อใดคือวัตถุประสงค์หลักในการเสด็จประพาสประเทศในทวีปยุโรปครั้งที่ 2 ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ปี 61)

1. รักษาพระองค์
2. แสวงหาพันธมิตร
3. เจรจาขอแก้ไขสนธิสัญญา
4. ส่งพระราชโอรสไปศึกษาต่อ
5. ทอดพระเนตรความเจริญของต่างประเทศ

15) ข้อใดคือสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเสด็จพระราชดำเนินประพาสยุโรปครั้งที่ 2 ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ปี 63)

1. พระบรมรูปทรงม้า
2. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย
3. ศาลาว่าการกระทรวงกลาโหม
4. พระที่นั่งจักรีมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวัง
5. พระอุโบสถวัดนิเวศธรรมประวัติ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

16) ตาม “พระราชบัญญัติพิทักษ์กระเชียรอายุลูกหาขลุ่ยไทย พ.ศ. 2417” ระบุว่าลูกหาขลุ่ยจะหมดค่าตัวเป็นอิสระทันทีเมื่ออายุเท่าใด (ปี 61)

1. 13 ปี	2. 15 ปี
3. 17 ปี	4. 19 ปี
5. 21 ปี	

17) ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หน่วยงานใดมีหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับการต่างประเทศ (ปี 61)

1. กรมท่า	2. กรมมหาดไทย
3. กรมธรรมการ	4. กรมมุรธาธิการ
5. กรมเมือง	

18) ข้อใดถูกต้อง (ปี 61)

1. วันแรกของรัตนโกสินทรศกคือวันที่ 6 เมษายน อันเป็นวันขึ้นครองราชย์ของปฐมกษัตริย์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์
2. การประกาศให้ใช้รัตนโกสินทรศกในเอกสารราชการมีขึ้นในคราวสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 100 ปี
3. การยกเลิกการใช้รัตนโกสินทรศกในเอกสารราชการเกิดขึ้นในรัชกาลที่ 6
4. การเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ. 2475 ตรงกับรัตนโกสินทรศก 150
5. เดือนมีนาคม พ.ศ. 2562 ตรงกับรัตนโกสินทรศก 239

19) ขั้นตอนใดของพระราชพิธีบรมราชาภิเษกพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี ที่จัดขึ้นเพื่อประสงค์ให้ประชาชนได้เข้ามาร่วมในพระราชพิธีได้โดยใกล้ชิด (ปี 62)

1. การสรงพระมุรธาภิเษก
2. การจารึกพระสุพรรณบัฏ
3. การเสด็จพระราชดำเนินเลียบพระนคร
4. การเสด็จออกมหาสมาคมในท้องพระโรงพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย
5. การรับเครื่องเบญจราชกกุธภัณฑ์ พระแสงอัฐมาวุธ และเครื่องบรมราชูปโภค

20) “สมุดปกเหลือง” ในสมัยคณะราษฎร มีเนื้อหาหลักในด้านใด (ปี 60)

1. ศิลปะ
2. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
3. เศรษฐกิจ
4. มานุษยวิทยา
5. วรรณกรรม

ภูมิศาสตร์

ประเภทของแผนที่

1. แผนที่อ้างอิง (general reference map) ใช้เป็นหลักในการทำแผนที่ชนิดอื่น ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ แผนที่ภูมิประเทศ และแผนที่ชุด
2. แผนที่เฉพาะเรื่อง (thematic map) สร้างขึ้นเพื่อแสดงรายละเอียดเฉพาะเรื่อง มีหลายชนิด
3. แผนที่เล่ม ลักษณะ แผนที่ที่รวบรวมข้อมูลรายละเอียดต่างๆไว้เป็นเล่มที่เรียกว่า แอตลาส (Atlas)

ข้อตกลงและความร่วมมือระหว่างประเทศในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. ข้อตกลงหรือพิธีสารเกียวโต (Kyoto Protocol) “พิธีสารเกียวโต” เป็นข้อตกลงหรือสนธิสัญญาระหว่างประเทศเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อมของโลกที่เกิดจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากการประชุมร่วมกันของชาติอุตสาหกรรมทั่วโลก 55 ประเทศ ณ เมืองเกียวโตเมืองหลวงเก่าของญี่ปุ่น เมื่อ พ.ศ. 2540

2. อนุสัญญาแรมซาร์เป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ส่งเสริมให้ประเทศต่าง ๆ มีการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ ในพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืนโดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน
3. อนุสัญญาไซเตส (CITES) เป็นข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ เพื่อป้องกันมิให้มีการค้าสัตว์ป่าและพันธุ์พืชที่หายากและใกล้จะสูญพันธุ์
4. อนุสัญญาเวียนนา (Venna Convention) และพิธีสารมอนทรีออล (Montreal Protocol) เป็นข้อตกลงระหว่างประเทศเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาโอโซนของโลกถูกทำลาย
5. อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) เป็นข้อตกลงระหว่างประเทศเพื่อลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน

เกียวโต เข้มงวดห้ามปล่อยก๊าซเรือนกระจก
อนุรักษ์มรดกชุ่มน้ำ แรมซาร์
อนุสัญญาไซเตส ยุติเหตุดำขายพืชและสัตว์ป่า
อนุสัญญาบาเซล ห้ามเขาเดินเอาขยะมาทิ้ง
ไม่หยุดนิ่งเวียนนา แก้ปัญหาทำลายโอโซน
บอกระงับเหมือนกัมมอนทรีออล

แดนลาว ตะนาวศรี มี(ถนน)ธงชัย กั้นไทย/พม่า
หลวงพระบาง กางกั้นลาว
ส่วนภูพาน อีสานเหนือ/ใต้
จันทบูร(บุรี) บรรทัด พนมดงรัก พิทักษ์เขมร
เล่นพิเรนไปสันกาลาคีรี ตรงส่วนนี้กันมาเลยเซีย

โง อินโด ไทย ไฟแล้ง แต่ฝนแรง ซิลี
ญา แห่งเมกา มีปลา แต่ฝนมา ฝั่งไทย

แนวข้อสอบภูมิศาสตร์

- 1) ลักษณะภูมิประเทศในข้อใดไม่ได้เกิดจากแรงกระทำจากภายในโลก (O-NET 64)
  1. พยอร์ดในยุโรป
  2. แอ่งกราเบนในยุโรป
  3. เทือกเขาในอเมริกาใต้
  4. หุบเขาทรุดในแอฟริกา
  5. ที่ราบสูงบะซอลต์ในเอเชีย
- 2) ข้อใดเสี่ยงต่อการเกิดแผ่นดินถล่มน้อยที่สุด (O-NET 64)
  1. การก่อสร้างทางรถไฟในจังหวัดตาก
  2. การแผ้วถางป่าเพื่อทำการเกษตรในจังหวัดลำปาง
  3. การระเบิดภูเขาเพื่อทำเหมืองแร่ในจังหวัดพังงา
  4. การเกิดแผ่นดินไหวตามแนวรอยเลื่อนในจังหวัดเชียงราย
  5. ฝนตกหนักและต่อเนื่องเป็นเวลานานในจังหวัดสิงห์บุรี
- 3) ข้อใดไม่ใช่สาเหตุของภัยแล้ง (O-NET 64)
  1. ขาดแหล่งกักเก็บน้ำ
  2. การทำลายป่าต้นน้ำ
  3. จำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น
  4. การผันผวนของภูมิอากาศ
  5. ความผิดปกติของตำแหน่งร่องมรสุม
- 4) กังหันน้ำชัยพัฒนาเป็นนวัตกรรมในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เพื่อแก้ปัญหาใด (O-NET 64)
  1. ปัญหาน้ำเน่าเสียโดยการเติมออกซิเจนลงในน้ำ
  2. ปัญหาสิ่งโสโครกและแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ในน้ำ
  3. ปัญหาการส่งน้ำเข้าพื้นที่เกษตรกรรมในพื้นที่ประสบภัยแล้ง
  4. ปัญหาน้ำเสียในคลองด้วยการผลักดันน้ำที่เก็บพักไว้ลงสู่คลอง
  5. ปัญหาน้ำเสียในคลองด้วยการผลักดันน้ำจากแม่น้ำเข้าสู่คลองซอย
- 5) ถ้าจะศึกษาและสำรวจภูมิประเทศเนินเขาหินทราย ควรเลือกพื้นที่ตามข้อใด (O-NET 58)
  1. ทิวเขาภูพาน
  2. ทิวเขาถนนธงชัย
  3. ทิวเขาตะนาวศรี
  4. ทิวเขาสันกาลาศีรี
  5. ทิวเขาสอยดาว
- 6) ถ้าให้ทำแผนที่ตำบล เพื่อความชัดเจนควรเลือกใช้มาตราส่วนขนาดใด (O-NET 58)
  1. 1 : 1,000,000
  2. 1 : 500,000
  3. 1 : 250,000
  4. 1 : 50,000
  5. 1 : 5,000
- 7) “บริเวณป่าแม่น้ำกระบี่ ดอนหอยหลอด จังหวัดสมุทรสงครามและป่าทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง” ได้รับการดูแลจากอนุสัญญาใด
  1. CITES
  2. UNEP
  3. Ramsar
  4. UNFCCC
  5. Kyoto Protocol

8) การต่อต้านการลักลอบนำเข้าขยะพลาสติกที่มีการปนเปื้อนสารพิษอันตรายเป็นการปฏิบัติตามข้อตกลงตามอนุสัญญาในข้อใด (O-NET 64)

1. อนุสัญญาไซเตส	2. อนุสัญญาบาเซล	3. อนุสัญญาเวียนนา
4. อนุสัญญาแรมซาร์	5. อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ	

9) ผู้ประกอบการธุรกิจการขนส่งควรเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ใดจึงจะติดตามการเคลื่อนที่ของยานพาหนะขนส่งสิ่งของได้ตลอดเวลา (O-NET 58)

1. แผนที่	2. วิทยุสื่อสาร	3. ภาพจากดาวเทียม
4. ระบบกำหนดตำแหน่ง	5. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์	

10) การฝึกสู้รบในเวลากลางคืนของนักศึกษาวิชาทหาร ชั้นปีที่ 3 ครูฝึกต้องการให้นักศึกษาเดินทางจากที่พักบริเวณเขาชนไก่ ไปยังลำตะเพิน นักศึกษาได้วัดระยะทางในแผนที่มาตราส่วน 1 : 50,000 ได้ระยะทาง 3.5 เซนติเมตร แสดงว่าระยะทางจริงที่นักศึกษาจะต้องเดินทางในเวลากลางคืนเป็นเท่าใด (O-NET 59)

1. 1,550 เมตร	2. 1,650 เมตร	3. 1,750 เมตร
4. 1,850 เมตร	5. 1,950 เมตร	

11) ทางหลวงสายหนึ่งมีความยาววัดได้ 6 กิโลเมตร ถ้าจะทำแผนที่โดยใช้มาตราส่วน 1 : 50,000 ถนนสายนี้ จะมีความยาวเท่าใด ในแผนที่

1. 6 ซม.	2. 9 ซม.	3. 12 ซม.
4. 15 ซม.	5. 18 ซม.	

12) การสำรวจการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปกคลุมดิน ต้องใช้ภาพถ่ายจากดาวเทียมข้อใด จึงจะได้ข้อมูลคล้ายกับภาพถ่ายทางอากาศ มาตราส่วน 1 : 20,000 (O-NET 60)

1. ดาวเทียม Terra	2. ดาวเทียม Repideye	3. ดาวเทียม Thaichote
4. ดาวเทียม Landsat	5. ดาวเทียม Deimos - 1	

13) แผนที่ชุด L7018 จัดเป็นแผนที่ประเภทใด (O-NET 62)

1. แผนที่เล่ม	2. แผนที่อ้างอิง	3. แผนที่ลายเส้น
4. แผนที่รูปถ่าย	5. แผนที่เฉพาะเรื่อง	

14) เมื่อ 14 มีนาคม 2562 จังหวัดเลยพบกับสถานการณ์และคุณภาพอากาศที่มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดใหญ่เกิน 2.5 ไมครอน ในระดับสูงและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ถึง 120 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนในพื้นที่ จังหวัดเลยจำเป็นต้องใช้มาตรการป้องกันภัยประเภทใด เพื่อช่วยลดปริมาณฝุ่นละอองขนาดใหญ่เกิน 2.5 ไมครอน (O-NET 62)

1. ไฟป่า	2. ภัยแล้ง	3. วาตภัย
4. แผ่นดินไหว	5. ดินโคลนถล่ม	

15) ในการวิเคราะห์สถานการณ์น้ำเพื่อการวางแผนป้องกันอุทกภัยบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ควรใช้เครื่องมือใด

1. แผนที่การใช้ที่ดิน
2. แผนที่ภูมิภาคประเทศ
3. การรับรู้จากระยะไกล
4. ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์
5. ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก

16) ข้อใดไม่ใช่สาเหตุภัยแล้งในประเทศไทย

1. การตัดไม้ทำลายป่า
2. ปรากฏการณ์ลานีญา
3. ปรากฏการณ์เอลนีโญ
4. ปรากฏการณ์เรือนกระจก
5. การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิโลก

ข้อ 17-21 มีคำตอบถูก 2 ข้อ

17) ข้อใดไม่ใช่ผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ (O-NET 64)

1. การเกิดไฟป่า
2. การเกิดฝนกรด
3. น้ำมีคุณภาพลดลง
4. การเกิดคลื่นความร้อน
5. ทศณวิสัยการบินระหว่างประเทศ

18) ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติ (O-NET 63)

1. หลังเกิดไฟป่าควรระวังภัยจากสัตว์ที่หนีไฟป่าออกมา
2. ขณะเกิดสึนามิ หากกำลังเดินเรือและได้ยินการเตือนภัย ให้รับนำเรือเข้าฝั่ง
3. ขณะเกิดภัยแล้งให้ใช้น้ำเพื่อการเกษตรในช่วงเวลากลางวันเพื่อให้ดินชุ่มชื้น
4. ขณะเกิดฝนฟ้าคะนอง ถ้าอยู่ในทุ่งนาควรนั่งยองๆ ให้เท้าสัมผัสพื้นดินมากที่สุด
5. ขณะเกิดแผ่นดินไหว ให้หลบเข้าพิงกำแพง เสาไฟฟ้า

19) พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พระราชทานแนวทางบรรเทาและลดภาวะโลกร้อนโดยตรงที่สำคัญคือเรื่องใด (O-NET 61)

1. การฟื้นฟูสภาพป่าและการปลูกป่าทดแทน
2. การพัฒนาพลังงานทดแทน
3. การพัฒนาแหล่งน้ำและการบำบัดน้ำเสีย
4. การทำการเกษตรผสมผสานแบบพึ่งพาธรรมชาติ
5. การทำฝนเทียม

20) ข้อใดเป็นการดำรงชีวิตอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

1. ส่งเสริมการเที่ยวป่า และกางป่าเป็นทางเดินธรรมชาติสำหรับนักท่องเที่ยว
2. ลดจำนวนประชากรโลก ด้วยการไม่แต่งงานหรือแต่งงานแต่ไม่ต้องการมีบุตร
3. ปลุกต้นไม้ที่บ้าน ร่วมกิจกรรมปลูกป่าชุมชน ร่วมรณรงค์การใช้พลังงานอย่างประหยัด
4. สร้างเขื่อนกักเก็บน้ำเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า และใช้ในช่วงเวลาที่พื้นที่ของตนขาดแคลนน้ำ
5. แสวงหาความสุข ความพอใจในการดำเนินชีวิตตามสมควรแก่สถานะของตนไม่ใช่สิ่งของเกินความจำเป็น

21) ความร่วมมือของทุกประเทศในข้อใดจะช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อน

1. อนุสัญญาไซเตส   2. พิธีสารเกียวโต   3. สนธิสัญญาบาเซล
4. พิธีสารมอนทรีออล   5. อนุสัญญาแรมซาร์

สู้ ๆ ในการทำข้อสอบ และขอให้สมปรารถนาทุกคน

